

PROGRAM PRIORYTETOWY

Tytuł programu:

SYSTEM – Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez partnerów zewnętrznych

ZAKRES OGÓLNY¹

1. Cel programu

Wspieranie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej za pośrednictwem partnerów zewnętrznych.

2. Wskaźnik osiągnięcia celu

Stopień realizacji celu programu mierzony jest za pomocą wskaźników osiągnięcia celu pod następującymi nazwami:

1) Masa unieszkodliwionych lub zabezpieczonych odpadów niebezpiecznych lub materiałów zawierających azbest (Mg)

Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu wynosi:

dla bezzwrotnych form dofinansowania – co najmniej **58 750 Mg**;

2) Liczba jednostek otrzymujących wsparcie (szt.)

Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu wynosi:

dla zwrotnych form dofinansowania – do **16 szt.**

3. Budżet

Budżet na realizację celu programu wynosi **do 797 000 tys. zł**, w tym:

- 1) dla bezzwrotnych form dofinansowania – do 47 000 tys. zł
- 2) dla zwrotnych form dofinansowania – do 750 000 tys. zł

---

¹Nie dotyczy części3) Prosument.

ZAKRES SZCZEGÓŁOWY

Część 1) Usuwanie wyrobów zawierających azbest

4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach 2015 – 2022, przy czym:

- 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą **do 2020 r.**,
- 2) środki wydatkowane będą **do 2022 r.**

5. Terminy i sposób składania wniosków

1. Nabór wniosków odbywa się w trybie **ciągłym**.
2. Terminy, sposób składania i rozpatrywania wniosków dla WFOŚiGW określone zostaną odpowiednio w ogłoszeniu o naborze lub w regulaminie naboru, które zamieszczane będą na stronie internetowej NFOŚiGW.
3. Terminy składania wniosków dla beneficjentów końcowych określają indywidualnie WFOŚiGW w ogłoszeniach o konkursach umieszczanych na swoich stronach internetowych.

6. Koszty kwalifikowane

1. Okres kwalifikowalności kosztów **od 01.01.2013 r. do 31.12.2022 r.**, w którym to poniesione koszty mogą być uznane za kwalifikowane.
2. Koszty kwalifikowane - zgodnie z „Wytycznymi w zakresie kosztów kwalifikowanych”, z zastrzeżeniem, że są to koszty niezbędne do osiągnięcia efektu ekologicznego i obejmują wyłącznie koszty demontażu, zbierania, transportu i unieszkodliwiania lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest.

7. Formy i warunki udzielania dofinansowania

7.1 Formy dofinansowania

Udostępnienie środków finansowych WFOŚiGW z przeznaczeniem na udzielanie dotacji.

7.2 Warunki udostępniania środków przez NFOŚiGW

- 1) udostępnienie środków jest nieodpłatne i bezzwrotne;
- 2) wysokość udostępnianych środków finansowych dla każdego z WFOŚiGW określa się na podstawie algorytmu opisanego w Regulaminie naboru, z wyłączeniem udostępnienia środków na realizację przedsięwzięć określonych w ust. 7.5.2.
- 3) NFOŚiGW odstępuje od pobrania zabezpieczenia od WFOŚiGW.

7.3 Warunki dofinansowania z udziałem środków NFOŚiGW udzielanego przez WFOŚiGW beneficjentom końcowym

- 1) udzielając dotacji ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW, WFOŚiGW działa we własnym imieniu na rzecz NFOŚiGW;
- 2) kwota dofinansowania przedsięwzięcia wynosi do 100 % jego kosztów kwalifikowanych, w tym do 50 % kosztów kwalifikowanych, ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW, w formie dotacji;
- 3) kwota dofinansowania udzielanego ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW w ramach realizacji umowy udostępnienia środków nie może przekroczyć iloczynu 400 zł i sumy całkowitego efektu ekologicznego, wyrażonego w Mg unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest;
- 4) minimalne łączne zaangażowanie środków WFOŚiGW w realizację niniejszego programu priorytetowego stanowi 35% kosztów kwalifikowanych;

- 5) w przypadku, gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną, jest ono udzielane zgodnie z regulacjami dotyczącymi pomocy publicznej;
- 6) w przypadku dofinansowania przekazywanego za pośrednictwem jednostki samorządu terytorialnego, zasady pomocy publicznej stosowane są w odniesieniu do ostatecznych odbiorców korzyści. Podmiotem udzielającym pomocy ostatecznemu odbiorcy, zobowiązanym do zapewnienia zgodności pomocy publicznej z zasadami jej udzielania oraz realizacji innych obowiązków podmiotu udzielającego pomocy jest w takiej sytuacji dotowana jednostka samorządu terytorialnego;
- 7) w przypadku przedsięwzięć, o których mowa w ust. 7.5.2, kwota dofinansowania ze środków NFOŚiGW wynosi do 100% kosztów kwalifikowanych; pkt. 2 – 4 nie stosuje się.

7.4 Beneficjenci

- 1) Beneficjentem programu są wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
- 2) Beneficjentem końcowym programu są jednostki samorządu terytorialnego, które otrzymują wsparcie za pośrednictwem wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

7.5 Rodzaje przedsięwzięć

- 1) przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest, zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest;
- 2) przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest na obszarach dotkniętych klęską żywiołową lub dotkniętych zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej.

Dopuszcza się, by gmina uznała jako równoważny gminnemu programowi usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest program związku międzygminnego, którego jest członkiem, lub powiatu, na którego terenie się znajduje.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

Kryteria oceny wniosków o udzielenie dofinansowania składanych przez WFOŚiGW

KRYTERIA DOSTĘPU

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
1.	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
2.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie wymagane załączniki		
3.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz NFOŚiGW		
4.	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
5.	Okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		
6.	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania jest zgodna z programem priorytetowym		

7.	Przy wyborze przedsięwzięć WFOŚiGW zweryfikował efektywność kosztową zgodnie z „Zasadami efektywności kosztowej przedsięwzięć dofinansowanych ze środków NFOŚiGW” (maksymalna wartość wskaźnika kosztu jednostkowego, rozumianego jako wysokość dofinansowania za jednostkę efektu została określona w ust. 7.3 pkt 3)		
8.	Przy wyborze przedsięwzięć WFOŚiGW weryfikował stopień pilności usunięcia i unieszkodliwienia lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest		

9. Postanowienia dodatkowe

1. Efekty ekologiczne osiągnięte przez WFOŚiGW w ramach programu będą corocznie podsumowywane i sprawozdawane do NFOŚiGW.
2. W przypadku wniosku dotyczącego przedsięwzięć, o których mowa w ust. 7.5.2 do wniosku należy dołączyć listę przedsięwzięć planowanych do dofinansowania z udziałem środków udostępnionych WFOŚiGW przez NFOŚiGW wraz z potwierdzeniem przez właściwego Wojewodę wystąpienia klęski żywiołowej lub zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej.
3. Przedsięwzięcia wskazane we wniosku WFOŚiGW o udostępnienie środków muszą spełniać wszystkie warunki:
  - 1) przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie gminy, w której została przeprowadzona inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest;
  - 2) przedsięwzięcie zlokalizowane na terenie gminy posiadającej program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest i jest z nim zgodne. Postanowienie to nie ma zastosowania w przypadku przedsięwzięć, o których mowa w ust.7.5.2.
4. Do niniejszego programu priorytetowego mają odpowiednio zastosowanie „Zasady udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej” oraz „Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”.

Część 2) REGION

4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach 2015 - 2023, przy czym:

- 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą **do 2020 r.**,
- 2) środki wydatkowane będą **do 2023 r.**

5. Terminy i sposób składania wniosków

1. Nabór wniosków odbywa się w trybie **ciągłym**.
2. Terminy, sposób składania i rozpatrywania wniosków określone zostaną odpowiednio w ogłoszeniu o naborze lub w regulaminie naboru, które zamieszczane będą na stronie internetowej NFOŚiGW.
3. Terminy składania wniosków dla beneficjentów końcowych określają indywidualnie WFOŚiGW i umieszczają na swojej stronie internetowej.

6. Koszty kwalifikowane

Okres kwalifikowalności kosztów **od 01.01.2014 r. do 31.12.2023 r.**, w którym to poniesione koszty mogą być uznane za kwalifikowane.

7. Formy i warunki udzielania dofinansowania

7.1 Formy dofinansowania

Pożyczka.

7.2 Intensywność dofinansowania

Dofinansowanie w formie pożyczki do 100 % kosztów.

7.3 Warunki dofinansowania

- 1) Warunki udzielania przez NFOŚiGW dofinansowania w formie pożyczek poszczególnym WFOŚiGW:
  - a) oprocentowanie zmienne:
    - WIBOR 3M plus 15 punktów bazowych nie mniej niż 2%;
    - Odsetki z tytułu oprocentowania spłacane są na bieżąco w okresach kwartalnych. Pierwsza spłata na koniec kwartału kalendarzowego, następującego po kwartale, w którym wypłacono pierwszą transzę środków;
  - b) okres finansowania: pożyczka może być udzielona na okres nie dłuższy niż 7 lat. Okres finansowania jest liczony od daty planowanej wypłaty pierwszej transzy pożyczki do daty planowanej spłaty ostatniej raty kapitałowej;
  - c) okres karencji: karencja w spłacie rat kapitałowych pożyczki liczona jest od wypłaty ostatniej transzy pożyczki, lecz nie może być dłuższa niż 6 miesięcy;
  - d) wypłata transz pożyczki następuje w formie refundacji;
  - e) pożyczka nie podlega umorzeniu;
  - f) forma zabezpieczenia spłaty pożyczki oraz innych należności wynikających z umowy: weksel własny „in blanco” z klauzulą „bez protestu”;
- 2) Warunki udzielania dofinansowania przez WFOŚiGW beneficjentom końcowym określają poszczególne WFOŚiGW, przy czym oprocentowanie pożyczek udzielanych przez WFOŚiGW beneficjentom końcowym nie może mieć charakteru konkurencyjnego dla pożyczek NFOŚiGW udzielanych w tym samym obszarze.
- 3) Pożyczki udzielane w ramach niniejszego programu nie mogą być przeznaczone na finansowanie wkładu własnego przedsięwzięć dofinansowanych ze środków PO liś 2014-2020.
- 4) Udzielenie dofinansowania przez WFOŚiGW beneficjentom końcowym następuje z uwzględnieniem przepisów dotyczących dopuszczalności pomocy publicznej.

7.4 Beneficjenci

- 1) Beneficjentami programu są wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej.
- 2) Beneficjentów końcowych programu określają indywidualnie WFOŚiGW.

7.5 Rodzaje przedsięwzięć

Dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska lub gospodarki wodnej ujętych w planach działalności wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

Kryteria oceny wniosków o udzielenie dofinansowania składanych przez WFOŚiGW

KRYTERIA DOSTĘPU

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
1.	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
2.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie wymagane załączniki		
3.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz NFOŚiGW		
4.	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
5.	Okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		
6.	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania jest zgodna z programem priorytetowym		
7.	Dla wyboru przedsięwzięć zastosowano wskaźnik efektywności kosztowej stosowany w danym WFOŚiGW		

9. Postanowienia dodatkowe

1. Efekty ekologiczne osiągnięte przez WFOŚiGW w ramach programu będą corocznie podsumowywane i sprawozdawane do NFOŚiGW.
2. Wniosek o dofinansowanie w formie pożyczki obejmuje w szczególności koncepcję wykorzystania środków zawierającą:
  - 1) wysokość wnioskowanej kwoty pożyczki;
  - 2) uzasadnienie celu przeznaczenia pożyczonych środków;
  - 3) harmonogram wypłat środków;
  - 4) oczekiwany łączny efekt ekologiczny i rzeczowy.
3. Do niniejszego programu priorytetowego mają zastosowanie „Zasady udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej” oraz „Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”.

Część 3) Prosument - linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii

ZAKRES OGÓLNY

1. Cel programu

Ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂ w wyniku zwiększenia produkcji energii z odnawialnych źródeł, poprzez zakup i montaż małych instalacji lub mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii, do produkcji energii elektrycznej lub ciepła dla osób fizycznych oraz wspólnot lub spółdzielni mieszkaniowych.

2. Wskaźniki osiągnięcia celu

Stopień realizacji celu programu mierzony jest za pomocą wskaźników osiągnięcia celu pn.

- zmniejszenie emisji CO₂;

Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu wynosi co najmniej 36,8 tys. Mg/rok,

- ilość wytworzonej energii ze źródeł odnawialnych;

Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu wynosi co najmniej 47,2 tys. MWh/rok.

3. Budżet

Budżet na realizację celu programu wynosi **do 340 402,3tys. zł.**, w tym:

1. dla bezzwrotnych form dofinansowania – do 122 968,6 tys. zł.,
2. dla zwrotnych form dofinansowania – do 217 433,7 tys. zł.

ZAKRES SZCZEGÓŁOWY

Część 3a) Prosument - linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii dla samorządów

4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach 2015 - 2019, przy czym:

1. zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 30.06.2017 r.,
2. środki wydatkowane będą do 2019 r.

5. Terminy i sposób składania wniosków

1. Nabór wniosków odbywa się w trybie ciągłym.
2. Terminy, sposób składania i rozpatrywania wniosków określone zostaną odpowiednio w ogłoszeniu o naborze lub w regulaminie naboru, które zamieszczane będą na stronie internetowej NFOŚiGW.

6. Koszty kwalifikowane

1. Okres kwalifikowalności kosztów od 01.01.2015 r. do 30.06.2019 r., w którym to poniesione koszty mogą być uznane za kwalifikowane.
2. Koszty kwalifikowane - zgodnie z „Wytocznymi w zakresie kosztów kwalifikowanych”, z zastrzeżeniem, że:
  - 1) koszty kwalifikowane obejmują projekt instalacji, dokumentację niezbędną do uzyskania pozwoleń, koncesji, zakup, montaż oraz odbiór i uruchomienie instalacji objętych przedsięwzięciem, spełniających kryteria udziału w programie określone w załączniku do programu „Wymagania techniczne”;
  - 2) szczegółowy wykaz kosztów kwalifikowanych dla każdego rodzaju instalacji znajduje się w załączniku do programu „Wymagania techniczne”;
  - 3) wymaganym elementem instalacji są liczniki niezbędne do prawidłowego prezentowania danych o wielkości produkcji ciepła lub energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, o ile konieczność ich instalacji wynika z załącznika do programu „Wymagania techniczne”;
  - 4) maksymalna wysokość kosztów kwalifikowanych zakupu i montażu instalacji, o której mowa w ust.7.5 pkt. 1, na potrzeby jednego budynku mieszkalnego wynosi:
    - a) 100 tys. zł - z zastrzeżeniem pkt. b i c,
    - b) 300 tys. zł - w przypadku budynku mieszkalnego wielorodzinnego zarządzanego przez wspólnotę lub spółdzielnię mieszkaniową (z zastrzeżeniem pkt. c),
    - c) 500 tys. zł - w przypadku instalacji układu mikrokogeneracyjnego na biogaz;
  - 5) maksymalna wysokość kosztów kwalifikowanych zakupu i montażu instalacji, o której mowa w ust. 7.5 pkt 2, na potrzeby jednego budynku mieszkalnego wynosi:
    - a) 150 tys. zł - z zastrzeżeniem pkt. b i c,
    - b) 450 tys. zł - w przypadku budynku mieszkalnego wielorodzinnego zarządzanego przez wspólnotę lub spółdzielnię mieszkaniową (z zastrzeżeniem pkt. c),
    - c) 500 tys. zł - w przypadku instalacji, w skład której wchodzi układ mikrokogeneracyjny na biogaz;

6) maksymalne jednostkowe koszty kwalifikowane dla każdego rodzaju instalacji wynoszą:

Lp	Instalacja	Maksymalny jednostkowy koszt kwalifikowany instalacji
1	Źródła ciepła opalane biomasą	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kotły o załadunku ręcznym – 1 000 zł/kW; ➤ kotły o załadunku automatycznym – 1 600 zł/kW. <p>Jeżeli projekt instalacji przewiduje montaż zasobnika buforowego wody grzewczej – maksymalny koszt kwalifikowany instalacji powiększa się o 200 zł/kW.</p>
2	Pompy ciepła	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dla pomp ciepła typu powietrze/woda dla potrzeb c.o. i c.w.u.: 3 000 zł/kW, ➤ dla pomp ciepła typu powietrze/woda wyłącznie dla potrzeb c.w.u.: <ul style="list-style-type: none"> ✓ z zasobnikami c.w.u. zintegrowanymi lub osobnymi o pojemności czynnej od 150 do 250 litrów: 5 000 zł, ✓ z zasobnikami c.w.u. zintegrowanymi lub osobnymi o pojemności czynnej > 250 litrów: 8 000 zł. ➤ dla pozostałych pomp ciepła dla potrzeb c.o. i c.w.u.: 5 500 zł/kW.
3	Kolektory słoneczne	2 000 zł/kW (moc określona zgodnie z normą PN-EN 12975-1 lub równoważną, przy różnicy temperatury $(T_m - T_a) = 50$ K i natężeniu promieniowania słonecznego $G = 1000$ W/m ²).
4	Systemy fotowoltaiczne	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dla instalacji o mocy do 5 kW: 7 000 zł/kWp, ➤ dla instalacji o mocy powyżej 5, do 40 kW: 6 000 zł/kWp. <p>Jeżeli projekt instalacji przewiduje montaż akumulatorów do magazynowania energii elektrycznej – maksymalny koszt kwalifikowany instalacji powiększa się o 5 000 zł/kWh pojemności akumulatora.</p>
5	Małe elektrownie wiatrowe	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dla instalacji o mocy do 10 kW: 11 000 zł/kW, ➤ dla instalacji o mocy powyżej 10, do 40 kW: 6 500 zł/kW. <p>Jeżeli projekt instalacji przewiduje montaż akumulatorów do magazynowania energii elektrycznej – maksymalny koszt kwalifikowany instalacji powiększa się o 5 000 zł/kWh pojemności akumulatora.</p>
6	Mikrokogeneracja	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dla instalacji na biogaz, o mocy poniżej 20 kWe: 40 000 zł/kWe, ➤ dla instalacji na biogaz, o mocy od 20 do 40 kWe: 30 000 zł/kWe, ➤ dla instalacji na biopłyny lub biomasę, o mocy poniżej 20 kWe: 9 000 zł/kWe, ➤ dla instalacji na biopłyny lub biomasę, o mocy od 20 do 40 kWe: 7 000 zł/kWe.

7) koszty przekraczające limity określone w pkt. 4 – 6 stanowią koszt niekwalifikowany.

7. Szczegółowe zasady udzielania dofinansowania

Poniższe szczegółowe zasady stosuje się łącznie z „Zasadami udzielania dofinansowania ze środków NFOŚiGW”.

7.1 Formy dofinansowania

- 1) pożyczka;
- 2) dotacja.

7.2 Intensywność dofinansowania

- 1) dofinansowanie w formie pożyczki wraz z dotacją łącznie do 100% kosztów kwalifikowanych instalacji wchodzących w skład przedsięwzięcia, w tym w formie dotacji:
  - a) do 15% dofinansowania dla instalacji do produkcji ciepła, o których mowa w ust. 7.5 pkt 1 lit. a, b, c, a w okresie lat 2015 – 2016² do 20% dofinansowania,
  - b) do 30% dofinansowania dla instalacji do produkcji energii elektrycznej, o których mowa w ust. 7.5 pkt 1 lit. d, e, f, a w okresie lat 2015 – 2016³ do 40% dofinansowania;
- 2) w przypadku instalacji, o których mowa w ust. 7.5 pkt 2, udział procentowy dofinansowania w formie dotacji ustalany jest jako średnia ważona udziałów procentowych określonych w pkt 1 lit. a) - b), odpowiednio do rodzaju instalacji, proporcjonalnie do ich mocy znamionowej;

7.3 Warunki dofinansowania

- 1) kwota pożyczki wraz z dotacją: od 200 tys. zł;
- 2) pożyczka udzielana jest łącznie z dotacją;
- 3) oprocentowanie stałe 1% w skali roku. Odsetki z tytułu oprocentowania spłacane są na bieżąco w okresach kwartalnych. Pierwsza spłata na koniec kwartału kalendarzowego następującego po kwartale, w którym wypłacono pierwszą transzę środków;
- 4) okres finansowania: pożyczka może być udzielona na okres nie dłuższy niż 15 lat. Okres finansowania jest liczony od daty pierwszej planowanej wypłaty transzy pożyczki do daty planowanej spłaty ostatniej raty kapitałowej;
- 5) okres karencji: przy udzielaniu pożyczki może być stosowana karencja w spłacie rat kapitałowych liczona od daty wypłaty ostatniej transzy pożyczki do daty spłaty pierwszej raty kapitałowej, lecz nie dłuższa niż 6 miesięcy od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia;
- 6) wypłata transz pożyczki może nastąpić w formie zaliczek i/lub refundacji albo wyłącznie w formie refundacji;
- 7) pożyczka nie podlega umorzeniu;
- 8) maksymalny okres realizacji przedsięwzięcia wynosi 24 miesiące od daty zawarcia z beneficjentem umowy o dofinansowanie;
- 9) dofinansowaniu nie podlegają instalacje zakończone przed dniem złożenia w NFOŚiGW wniosku o dofinansowanie;
- 10) warunkiem wypłaty środków pożyczki będzie przedłożenie w NFOŚiGW przez beneficjenta umowy z wybranym wykonawcą lub wykonawcami, zawierającej m.in.:
  - a) zobowiązanie do montażu instalacji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i zaleceniami producenta,
  - b) potwierdzenie przez wykonawcę spełnienia wszystkich kryteriów programu priorytetowego,
  - c) określenie przez wykonawcę gwarantowanej wielkości rocznego uzysku energii z instalacji, który to parametr może służyć do weryfikacji działania instalacji poprzez porównanie ze wskazaniami liczników wyprodukowanej energii,
  - d) odpowiedzialność wykonawcy z tytułu rękojmi w okresie 3 lat od daty uruchomienia instalacji,
- 11) wymagana jest gwarancja producentów głównych urządzeń na okres nie krótszy niż 5 lat od daty uruchomienia instalacji;

---

² dotyczy terminu złożenia wniosków o dofinansowanie

³ jw.

- 12) beneficjent zobowiązany jest do przekazywania danych o wielkości produkcji energii ze źródeł odnawialnych zgodnie z warunkami określonymi w umowie o dofinansowanie;
- 13) instalacje, o których mowa w ust.7.5 pkt. 1 nie będą wykorzystywane przez beneficjenta do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła na potrzeby własne ani na sprzedaż; w okresie trwałości, beneficjent udostępni te instalacje, wyłącznie na rzecz osób fizycznych posiadających prawo do dysponowania budynkiem mieszkalnym, wspólnot mieszkaniowych lub spółdzielni mieszkaniowych;
- 14) udostępniając instalacje dofinansowane w ramach programu, beneficjent weryfikuje, czy takie udostępnienie stanowi pomoc publiczną dla odbiorcy wskazanego w pkt.13, a jeśli tak, beneficjent zobowiązany jest do zapewnienia jego zgodności z przepisami dotyczącymi pomocy publicznej. W takiej sytuacji, beneficjent wypełnia także inne obowiązki podmiotu udzielającego pomocy publicznej;
- 15) na jeden budynek mieszkalny może być udzielone jedno dofinansowanie w ramach programu.

7.4 Beneficjenci

- 1) jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki lub ich stowarzyszenia;
- 2) spółki prawa handlowego, w których jednostki samorządu terytorialnego posiadają 100% udziałów albo akcji i które powołane są do realizacji zadań własnych j.s.t. wskazanych w ustawach.

7.5 Rodzaje przedsięwzięć

- 1) przedsięwzięcia polegające na zakupie i montażu małych instalacji lub mikroinstalacji następujących odnawialnych źródeł do produkcji energii elektrycznej lub ciepła:
  - a) źródła ciepła opalane biomasą - o zainstalowanej mocy cieplnej do 300 kWt,
  - b) pompy ciepła - o zainstalowanej mocy cieplnej do 300 kWt,
  - c) kolektory słoneczne - o zainstalowanej mocy cieplnej do 300 kWt,
  - d) systemy fotowoltaiczne - o zainstalowanej mocy elektrycznej do 40kWp,
  - e) małe elektrownie wiatrowe - o zainstalowanej mocy elektrycznej do 40kWe,
  - f) mikrokogeneracja - o zainstalowanej mocy elektrycznej do 40 kWe,służących na potrzeby istniejących lub będących w budowie budynków mieszkalnych znajdujących się na obszarze działania beneficjenta;
- 2) przedsięwzięcia polegające na zakupie i montażu instalacji równolegle wykorzystującej więcej niż jedno odnawialne źródło energii elektrycznej lub ciepła, wymienione w pkt 1, przeznaczonej dla jednego budynku mieszkalnego, o ile jest to technicznie i ekonomicznie uzasadnione;
- 3) przez budynek mieszkalny (w tym wielorodzinny) należy rozumieć, istniejący lub będący w budowie, budynek wolnostojący albo samodzielną część domu bliźniaczego albo szeregowego, przeznaczony i wykorzystywany na cele mieszkaniowe co najmniej w połowie powierzchni całkowitej;
- 4) odpowiedzialność za wybór osób fizycznych posiadających prawo do dysponowania budynkiem mieszkalnym, wspólnot mieszkaniowych lub spółdzielni mieszkaniowych ponosi beneficjent;
- 5) wybór osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych lub spółdzielni mieszkaniowych, o których mowa w pkt. 5 odbywać się będzie na podstawie obiektywnych, gwarantujących osiągnięcie efektu ekologicznego, zapewniających równe traktowanie kryteriów doboru. Za stworzenie kryteriów, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, odpowiedzialny jest beneficjent.

8 Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

KRYTERIA DOSTĘPU

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
1.	Wniosek jest złożony w terminie określonym w programie priorytetowym		
2.	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
3.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku		
4.	Wnioskodawca mieści się w katalogu Beneficjentów, określonym w programie priorytetowym		
5.	W roku złożenia Wniosku oraz w ciągu ostatnich 3 lat przed jego złożeniem NFOŚiGW nie wypowiedział Wnioskodawcy umowy z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy		
6.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań publicznoprawnych na rzecz NFOŚiGW, właściwych organów, czy też podmiotów		
7.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz NFOŚiGW		
8.	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
9.	Realizacja przedsięwzięcia nie jest zakończona przed dniem złożenia wniosku		
10.	Okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania jest zgodny z programem priorytetowym		
11.	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania jest zgodna ze szczegółowymi zasadami udzielania dofinansowania, zawartymi w programie priorytetowym		
12.	Wnioskodawca zadeklarował, że: 12.1 zastosowane urządzenia będą fabrycznie nowe i będą posiadały gwarancję producentów głównych urządzeń na okres nie krótszy niż 5 lat od daty uruchomienia instalacji, 12.2 instalacje montowane będą w budynkach mieszkalnych osób fizycznych, wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych, 12.3 instalacje będą spełniać wymagania techniczne określone w programie, 12.4 nie uzyskał i nie będzie się ubiegał o dofinansowanie całych lub części kosztów przedsięwzięcia, objętych finansowaniem w ramach programu priorytetowego, z innych środków publicznych.		
13.	Wnioskodawca zawarł wstępne umowy, określające m.in. warunki realizacji, finansowania, udostępniania nieruchomości dla celów instalacji i eksploatacji inwestycji oraz kontroli, zasobami fizycznymi, wspólnotami mieszkaniowymi lub spółdzielniami mieszkaniowymi.		

KRYTERIA JAKOŚCIOWE PUNKTOWE

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	PUNKTY	WAGA	WYNIK OCENY (uzyskana liczba pkt x waga)
I.	ZASADNOŚĆ REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA			
1.	Ocena planowanego efektu ekologicznego – wpływ na realizację wskaźników programu priorytetowego	0 pkt 5 pkt	6	max 30 pkt
<p>Zasady oceny:</p> <p>0 pkt. - założenia i dane, będące podstawą do wyliczenia efektu ekologicznego, nie są wiarygodne i nie wskazują na możliwość osiągnięcia zakładanego efektu ekologicznego</p> <p>- metodyka obliczenia efektu ekologicznego jest niewiarygodna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • założona wielkość rocznego uzysku energii jest nierealna • założona wielkość wskaźnika emisji CO2 jest nierealna <p>5 pkt. - założenia i dane, będące podstawą do wyliczenia efektu ekologicznego, są wiarygodne i wskazują na możliwość zakładanego efektu ekologicznego,</p> <p>- metodyka obliczenia efektu ekologicznego jest wiarygodna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • założona wielkość rocznego uzysku energii jest możliwa do zaakceptowania • założona wielkość wskaźnika emisji CO2 jest możliwa do zaakceptowania <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku</i></p>				
Suma punktów w obszarze I (minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny w ramach obszaru wynosi 60% możliwych do uzyskania punktów)				max 30 pkt
II.	WYKONALNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘCIA			
1.	Ocena realności wdrożenia przyjętego rozwiązania (w tym: możliwość osiągnięcia i utrzymania trwałości rzeczowej i ekologicznej, realistyczny harmonogram wdrażania z uwzględnieniem posiadanych pozwoleń i harmonogramu pozyskiwania pozostałych)	0 pkt 5 pkt	6	max 30 pkt
<p>Zasady oceny:</p> <p>0 pkt. - brak możliwości utrzymania trwałości przedsięwzięcia (rzeczowej i ekologicznej),</p> <p>– brak realistycznego harmonogramu wdrażania przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • plan wdrożenia i eksploatacji przedsięwzięcia jest nierealny • etapy budowy instalacji nie zostały wzajemnie powiązane i zsynchronizowane • planowany okres realizacji inwestycji nie pozwala na terminowe zakończenie przedsięwzięcia 				

<p>5 pkt. - realną możliwość utrzymania trwałości przedsięwzięcia (rzeczowej i ekologicznej),</p> <ul style="list-style-type: none"> - realistyczny harmonogram wdrażania przedsięwzięcia: <ul style="list-style-type: none"> • plan wdrożenia i eksploatacji przedsięwzięcia jest realny • etapy budowy instalacji zostały wzajemnie powiązane i zsynchronizowane • planowany okres realizacji inwestycji pozwala na terminowe zakończenie przedsięwzięcia <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku</i></p>				
<p>Suma punktów w obszarze II (minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny w ramach obszaru wynosi 60% możliwych do uzyskania punktów)</p>				<p>max 30 pkt</p>
III EFEKTYWNOŚĆ KOSZTOWA				
1.	Ocena niezbędności zakresu przedsięwzięcia dla osiągnięcia efektu ekologicznego	0 pkt 5 pkt	4	max 20 pkt
<p>Zasady oceny:</p> <p>0 pkt. - wnioskodawca nie uzasadnił konieczności poniesienia wydatków na realizację przedsięwzięcia w celu osiągnięcia efektu ekologicznego lub zakres przedsięwzięcia nie gwarantuje osiągnięcia zakładanych rezultatów przedsięwzięcia (rzeczowego i ekologicznego)</p> <p>5 pkt. - planowane wydatki wynikające z zakresu rzeczowego przedsięwzięcia są niezbędne i bezpośrednio związane z realizacją przedsięwzięcia</p> <ul style="list-style-type: none"> - nakłady na realizację przedsięwzięcia w sposób bezpośredni przyczynią się do osiągnięcia efektu ekologicznego - zakres przedsięwzięcia umożliwia osiągnięcie zakładanych rezultatów przedsięwzięcia (rzeczowego i ekologicznego) <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku</i></p>				
2.	Ocena wysokości kosztów pod warunkiem zaakceptowania ich kwalifikowalności w poszczególnych kategoriach	0 pkt 5 pkt	4	max 20 pkt
<p>Zasady oceny:</p> <p>0 pkt. - wysokość jednostkowych kosztów kwalifikowanych dla instalacji przekracza maksymalny poziom wykazany w programie lub koszty nie wpisują się w katalog kosztów kwalifikowanych</p> <p>5 pkt. - wysokość jednostkowych kosztów kwalifikowanych dla instalacji nie przekracza maksymalnego poziomu wykazanego w programie i wpisuje się w katalog kosztów kwalifikowanych. Koszty zostały racjonalnie oszacowane.</p> <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku</i></p>				
<p>Suma punktów w obszarze III (minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny w ramach obszaru wynosi 60% możliwych do uzyskania punktów)</p>				<p>max 40 pkt</p>
<p>Suma punktów z oceny w obszarach I-III</p>				<p>max 100 pkt</p>

KRYTERIA JAKOŚCIOWE DOPUSZCZAJĄCE

Lp.	Nazwa kryterium	TAK	NIE
I.	Ocena finansowa (o ile dotyczy)		
1.	Analiza dotychczasowej sytuacji finansowej Wnioskodawcy		
<p>Zasady oceny:</p> <p>Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami) zgodnie z <i>Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie</i>.</p> <p>Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny wynika, iż Wnioskodawca nie znajduje się w złej sytuacji finansowej.</p> <p>Negatywna ocena kryterium <i>nie powoduje odrzucenia wniosku o ile ocena kryterium nr 2 jest pozytywna</i></p>			
2.	Analiza prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy – w tym analiza wykonalności i trwałości finansowej		
<p>Zasady oceny:</p> <p>Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami) zgodnie z <i>Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie</i>. Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy wynika, iż nie znajduje się on w złej sytuacji finansowej i jest w stanie zapewnić wykonalność i trwałość finansową oraz zbilansowanie źródeł finansowania projektu.</p> <p>Negatywna ocena kryterium <i>powoduje odrzucenie wniosku niezależnie od wyników oceny kryterium nr 1</i></p>			

9. Postanowienia dodatkowe

NFOŚiGW przeprowadzi okresowe oceny efektów i uwarunkowań programu. Wyniki oceny mogą być podstawą do zmiany zapisów programu.

Część 3b) Prosument - linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii poprzez banki

4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach 2014 - 2019, przy czym:

1. zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 2017 r,
2. środki wydatkowane będą do 2019 r.

5. Terminy i sposób składania wniosków

1. Nabór wniosków o kredyt wraz z dotacją prowadzony jest przez bank w trybie ciągłym. Wnioski składane są w banku, który zawarł umowę o współpracy z NFOŚiGW.
2. Banki zostaną wyłonione zgodnie z procedurą opisaną w załączniku do programu „Procedura wyboru banków”.
3. Wykaz banków, które zawarły umowę o udostępnienie środków z NFOŚiGW, publikowany będzie na stronie internetowej NFOŚiGW.

6. Koszty kwalifikowane

1. Okres kwalifikowalności kosztów: od daty złożenia wniosku o kredyt wraz z dotacją do 30.06.2019 r., w którym to okresie poniesione koszty mogą być uznane za kwalifikowane (nie dotyczy kosztów projektu i audytu zapotrzebowania na ciepło lub energię elektryczną, które dla wskazanego okresu kwalifikowania mogą być poniesione przed datą złożenia wniosku).
2. Koszty kwalifikowane - zgodnie z „Wytycznymi w zakresie kosztów kwalifikowanych”, z zastrzeżeniem, że:
  - 1) koszty kwalifikowane obejmują projekt instalacji, dokumentację niezbędną do uzyskania pozwoleń, koncesji, zakup, montaż oraz odbiór i uruchomienie instalacji objętych przedsięwzięciem, spełniających kryteria udziału w programie określone w załączniku do programu „Wymagania techniczne”;
  - 2) szczegółowy wykaz kosztów kwalifikowanych dla każdego rodzaju instalacji znajduje się w załączniku do programu „Wymagania techniczne”;
  - 3) wymaganym elementem instalacji są liczniki niezbędne do prawidłowego prezentowania danych o wielkości produkcji ciepła lub energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, o ile konieczność ich instalacji wynika z załącznika do programu „Wymagania techniczne”;
  - 4) maksymalna wysokość kosztów kwalifikowanych zakupu i montażu instalacji, o której mowa w ust.7.5 pkt. 1, na potrzeby jednego budynku mieszkalnego wynosi:
    - a) 100 tys. zł - z zastrzeżeniem pkt. b i c,
    - b) 300 tys. zł - w przypadku budynku mieszkalnego wielorodzinnego zarządzanego przez wspólnotę lub spółdzielnię mieszkaniową (z zastrzeżeniem pkt. c),
    - c) 500 tys. zł - w przypadku instalacji układu mikrokogeneracyjnego na biogaz;

- 5) maksymalna wysokość kosztów kwalifikowanych zakupu i montażu instalacji, o której mowa w ust. 7.5 pkt 2, na potrzeby jednego budynku mieszkalnego wynosi:
- 150 tys. zł - w zastrzeżeniu pkt. b i c,
  - 450 tys. zł - w przypadku budynku mieszkalnego wielorodzinnego zarządzanego przez wspólnotę lub spółdzielnię mieszkaniową (z zastrzeżeniem pkt. c),
  - 500 tys. zł - w przypadku instalacji, w skład której wchodzi układ mikrokogeneracyjny na biogaz;
- 6) maksymalny jednostkowy koszt kwalifikowany dla każdego rodzaju instalacji wynosi:

Lp	Instalacja	Maksymalny jednostkowy koszt kwalifikowany instalacji
1	Źródła ciepła opalane biomasą	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kotły o załadunku ręcznym – 1 000 zł/kW; ➤ kotły o załadunku automatycznym – 1 600 zł/kW. <p>Jeżeli projekt instalacji przewiduje montaż zasobnika buforowego wody grzewczej – maksymalny koszt kwalifikowany instalacji powiększa się o 200 zł/kW.</p>
2	Pompy ciepła	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dla pomp ciepła typu powietrze/woda dla potrzeb c.o. i c.w.u.: 3 000 zł/kW, ➤ dla pomp ciepła typu powietrze/woda wyłącznie dla potrzeb c.w.u.: <ul style="list-style-type: none"> ✓ z zasobnikami c.w.u. zintegrowanymi lub osobnymi o pojemności czynnej od 150 do 250 litrów: 5 000 zł, ✓ z zasobnikami c.w.u. zintegrowanymi lub osobnymi o pojemności czynnej > 250 litrów: 8 000 zł. ➤ dla pozostałych pomp ciepła dla potrzeb c.o. i c.w.u.: 5 500 zł/kW.
3	Kolektory słoneczne	2 000 zł/kW (moc określona zgodnie z normą PN-EN 12975-1 lub równoważną, przy różnicy temperatury ($T_m - T_a$)=50 K i natężeniu promieniowania słonecznego $G=1000 \text{ W/m}^2$).
4	Systemy fotowoltaiczne	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dla instalacji o mocy do 5 kW: 7 000 zł/kWp ➤ dla instalacji o mocy powyżej 5, do 40 kW: 6 000 zł/kWp. <p>Jeżeli projekt instalacji przewiduje montaż akumulatorów do magazynowania energii elektrycznej – maksymalny koszt kwalifikowany instalacji powiększa się o 5 000 zł/kWh pojemności akumulatora.</p>
5	Małe elektrownie wiatrowe	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dla instalacji o mocy do 10 kW: 11 000 zł/kW, ➤ dla instalacji o mocy powyżej 10, do 40 kW: 6 500 zł/kW. <p>Jeżeli projekt instalacji przewiduje montaż akumulatorów do magazynowania energii elektrycznej – maksymalny koszt kwalifikowany instalacji powiększa się o 5 000 zł/kWh pojemności akumulatora.</p>
6	Mikrokogeneracja	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dla instalacji na biogaz, o mocy poniżej 20 kWe: 40 000 zł/kWe, ➤ dla instalacji na biogaz, o mocy od 20 do 40 kWe: 30 000 zł/kWe, ➤ dla instalacji na biopłyny lub biomasę, o mocy poniżej 20 kWe: 9 000 zł/kWe, ➤ dla instalacji na biopłyny lub biomasę, o mocy od 20 do 40 kWe: 7 000 zł/kWe.

- 7) koszty przekraczające limity określone w pkt. 4 – 6 stanowią koszt niekwalifikowany.

7. Szczegółowe zasady udzielania dofinansowania

Poniższe szczegółowe zasady stosuje się łącznie z „Zasadami udzielania dofinansowania ze środków NFOŚiGW”.

7.1 Formy dofinansowania

- 1) środki udostępnione bankom z przeznaczeniem na dotacje;
- 2) środki udostępnione bankom z przeznaczeniem na udzielenie kredytów bankowych.

7.2 Intensywność dofinansowania

- 1) dofinansowanie w formie kredytu wraz z dotacją łącznie do 100% kosztów kwalifikowanych instalacji wchodzących w skład przedsięwzięcia, w tym w formie dotacji:
  - a) do 15% dofinansowania dla instalacji do produkcji ciepła, o których mowa w ust. 7.5 pkt 1 lit. a, b, c, a w okresie lat 2015 – 2016 do 20% dofinansowania,
  - b) do 30% dofinansowania dla instalacji do produkcji energii elektrycznej, o których mowa w ust. 7.5 pkt 1 lit. d, e, f, a w okresie lat 2015 – 2016 do 40% dofinansowania;
- 2) w przypadku instalacji, o których mowa w ust. 7.5 pkt 2, udział procentowy dofinansowania w formie dotacji ustalany jest jako średnia ważona udziałów procentowych określonych w pkt 1 lit. a)-b), odpowiednio do rodzaju instalacji, proporcjonalnie do ich mocy znamionowej;

7.3 Warunki dofinansowania

- 1) warunki udostępniania środków przez NFOŚiGW poszczególnym bankom z przeznaczeniem na udzielanie kredytów bankowych wraz z dotacją:
  - a) wnioskowana kwota środków na kredyty wraz z dotacją nie może być niższa od 5 000 tys. zł i wyższa od 40 000 tys. zł;
  - b) kredyt wraz z dotacją na realizację przedsięwzięcia udzielany jest przez bank ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW;
  - c) udostępnienie środków bankowi nastąpi na podstawie umowy zawartej z NFOŚiGW;
  - d) środki udostępniane będą na wniosek banku, w terminach i na warunkach określonych w umowie udostępnienia środków;
  - e) bank ustanawia zabezpieczenie udzielonego kredytu wraz z dotacją; bank gwarantuje zwrot udostępnionych środków na rzecz NFOŚiGW w przypadkach określonych w umowie udostępnienia środków;
  - f) kapitał i odsetki z tytułu oprocentowania kredytu spłacane są zgodnie z warunkami umowy udostępnienia środków;
  - g) kontrolę prawidłowości realizacji przedsięwzięcia i wykorzystania środków z udzielonego kredytu wraz dotacją, w ramach swoich działań przeprowadza bank;
  - h) bank zapewnia zgodność pomocy publicznej z zasadami jej udzielania oraz realizuje inne obowiązki podmiotu udzielającego pomocy publicznej;

- 2) warunki udzielania dofinansowania przez banki beneficjentom:
- a) oprocentowanie stałe kredytu bankowego 1% w skali roku
  - b) wynagrodzenie banku z tytułu realizacji umowy kredytu wraz z dotacją pobierane jest od beneficjenta w okresie kredytowania, w wysokości nie przekraczającej 3% kwoty wypłaconego kredytu w pierwszym roku kredytowania i 1,5% rocznie aktualnego stanu zadłużenia w każdym kolejnym rozpoczętym okresie rocznym kredytowania; od kwoty dotacji ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW bank nie pobiera żadnych opłat i prowizji;
  - c) okres finansowania: kredyt może być udzielony na okres nie dłuższy niż 15 lat. Okres finansowania jest liczony od daty pierwszej planowanej wypłaty transzy kredytu do daty planowanej spłaty ostatniej raty kapitałowej;
  - d) okres karencji: przy udzielaniu kredytu może być stosowana karencja w spłacie rat kapitałowych liczona od daty wypłaty ostatniej transzy kredytu, do daty spłaty pierwszej raty kapitałowej, lecz nie dłuższa niż 6 miesięcy od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia;
  - e) maksymalny okres realizacji przedsięwzięcia wynosi 18 miesięcy od daty zawarcia umowy kredytu;
  - f) warunkiem wypłaty środków kredytu wraz z dotacją będzie przedłożenie przez beneficjenta umowy z wybranym wykonawcą, zawierającej m.in.:
    - zobowiązanie do montażu instalacji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i zaleceniami producenta,
    - potwierdzenie przez wykonawcę spełnienia przez instalację wszystkich kryteriów programu priorytetowego,
    - określenie przez wykonawcę gwarantowanej wielkości rocznego uzysku energii z instalacji, który to parametr może służyć do weryfikacji działania instalacji poprzez porównanie ze wskazaniami liczników wyprodukowanej energii,
    - odpowiedzialność wykonawcy z tytułu rękojmi w okresie 3 lat od daty uruchomienia instalacji;
  - g) wymagana jest gwarancja producentów głównych urządzeń na okres nie krótszy niż 5 lat od daty uruchomienia instalacji.
  - h) dotacja wypłacana jest przez bank po potwierdzeniu przez bank zrealizowania przedsięwzięcia oraz osiągnięcia efektu ekologicznego, który zostanie uzyskany po osiągnięciu efektu rzeczowego;
  - i) dofinansowaniu nie podlegają przedsięwzięcia zrealizowane przed dniem złożenia wniosku o kredyt wraz z dotacją;
  - j) beneficjent zobowiązany jest do przekazywania danych o wielkości produkcji energii ze źródeł odnawialnych zgodnie z warunkami określonymi w umowie o kredyt wraz z dotacją;
  - k) beneficjent zobowiązany jest do ponoszenia należności publiczno-prawnych związanych z dofinansowaniem przedsięwzięcia, w szczególności uiszczania należnego podatku dochodowego;
  - l) na jeden budynek mieszkalny może być udzielone jedno dofinansowanie w ramach programu.

7.4 Beneficjenci

- 1) osoby fizyczne posiadające prawo do dysponowania budynkiem mieszkalnym;
- 2) wspólnoty mieszkaniowe;
- 3) spółdzielnie mieszkaniowe.

Przez „dysponowanie” nieruchomością należy rozumieć:

- a) prawo własności (w tym współwłasność),
- b) użytkowanie wieczyste,
- c) spółdzielcze własnościowe prawo do domu jednorodzinnego.

7.5 Rodzaje przedsięwzięć

- 1) przedsięwzięcia polegające na zakupie i montażu małych instalacji lub mikroinstalacji następujących odnawialnych źródeł do produkcji energii elektrycznej lub ciepła:
  - a) źródła ciepła opalane biomasą - o zainstalowanej mocy cieplnej do 300 kWt,
  - b) pompy ciepła - o zainstalowanej mocy cieplnej do 300 kWt,
  - c) kolektory słoneczne - o zainstalowanej mocy cieplnej do 300 kWt,
  - d) systemy fotowoltaiczne - o zainstalowanej mocy elektrycznej do 40kWp,
  - e) małe elektrownie wiatrowe - o zainstalowanej mocy elektrycznej do 40kWe,
  - f) mikrokogeneracja - o zainstalowanej mocy elektrycznej do 40 kWe,
 służących na potrzeby istniejących lub będących w budowie budynków mieszkalnych;
- 2) przedsięwzięcia polegające na zakupie i montażu instalacji równolegle wykorzystującej więcej niż jedno odnawialne źródło energii elektrycznej lub ciepła, wymienione w pkt 1, przeznaczonej dla jednego budynku mieszkalnego, o ile jest to technicznie i ekonomicznie uzasadnione;
- 3) przez budynek mieszkalny (w tym wielorodzinny) należy rozumieć, istniejący lub będący w budowie, budynek wolnostojący albo samodzielny część domu bliźniaczego albo szeregowego, przeznaczony i wykorzystywany na cele mieszkaniowe co najmniej w połowie powierzchni całkowitej.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

KRYTERIA DOSTĘPU

Kryteria oceny wniosków o udostępnienie środków składanych przez banki.

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
1.	Wniosek jest złożony w terminie określonym w programie priorytetowym		
2.	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
3.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku		
4.	Bank (grupa banków) składający wniosek dysponuje placówkami bankowymi w każdym województwie do przyjmowania i obsługi wniosków od beneficjentów, o których mowa w ust. 7.4		
5.	W roku złożenia Wniosku oraz w ciągu ostatnich 3 lat przed jego złożeniem NFOŚiGW nie wypowiedział Wnioskodawcy umowy z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy		
6.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań publicznoprawnych na rzecz NFOŚiGW, właściwych organów, czy też podmiotów		
7.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz NFOŚiGW		

8.	Cel i rodzaj przedsięwzięć jest zgodny z programem priorytetowym		
9.	Forma, intensywność i warunki wnioskowanego dofinansowania są zgodne ze szczegółowymi zasadami udzielania dofinansowania, zawartymi w programie priorytetowym		
10.	Bank zadeklarował, że przy wyborze przedsięwzięć do dofinansowania uwzględni warunki określone w programie priorytetowym, w szczególności zapewni, że: <ul style="list-style-type: none"> • zostaną uwzględnione wskaźniki efektywności kosztowej rozumiane jako maksymalne jednostkowe koszty kwalifikowane dla instalacji określone w programie; • realizacja przedsięwzięcia nie będzie zakończona przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie; • okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania będą zgodne z programem priorytetowym. 		

9. Postanowienia dodatkowe

1. NFOŚiGW udostępni bankowi, w terminach określonych w umowie, środki na udzielanie przez bank kredytów wraz z dotacją przeznaczone na finansowanie przedsięwzięć, o których mowa w ust.7.5.
2. Wnioski o kredyt wraz z dotacją rozpatrywane są przez bank, w trybie ciągłym, według kolejności wpływu, zgodnie z warunkami określonymi w umowie udostępnienia środków.
3. Z wnioskiem o kredyt wraz z dotacją składane są:
  - 1) projekt instalacji, o którym mowa w ust. 6.2, zawierający w szczególności:
    - a) schemat przedmiotowej instalacji wraz z licznikiem energii (jeśli instalacja licznika wynika z wymagań określonych w załączniku do programu „Wymagania techniczne”),
    - b) opis instalacji wraz z parametrami technicznymi urządzeń (w tym: moc, sprawność, uzysk),
    - c) kosztorys,
    - d) potwierdzenie przez projektanta spełnienia wymagań programu określonych w załączniku do programu „Wymagania techniczne” dla każdego zastosowanego rodzaju przedsięwzięcia, zgodnie ze wzorem zamieszczonym na stronie internetowej NFOŚiGW, aktualnym na dzień złożenia wniosku

sporządzony przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane do projektowania w odpowiedniej specjalności instalacyjnej lub certyfikat wystawiony przez Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego odpowiednio w zakresie danego rodzaju urządzeń;
  - 2) dokumenty potwierdzające zgodności projektowanych urządzeń z odpowiednimi normami technicznymi, o których mowa w pkt. II załącznika do programu „Wymagania techniczne”;
  - 3) dokumenty potwierdzające prawo dysponowania budynkiem mieszkalnym lub budynkiem mieszkalnym w budowie;
  - 4) kopia prawomocnego pozwolenia na budowę lub kopia zgłoszenia zamiaru wykonywania budowy lub robót budowlanych z potwierdzonym wpływem przez właściwy organ lub oświadczenie, że do realizacji przedsięwzięcia nie jest wymagane zarówno pozwolenie na budowę, jak i zgłoszenie zamiaru wykonywania robót budowlanych;
  - 5) dokumenty służące do oceny dopuszczalności pomocy de minimis – w przypadku, gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną;

- 6) oświadczenie, że wnioskodawca nie uzyskał i nie będzie się ubiegał o dofinansowanie całych lub części kosztów przedsięwzięcia, objętych finansowaniem w ramach programu priorytetowego, z innych środków publicznych;
- 7) inne dokumenty wymagane przez bank lub NFOŚiGW.
4. Kredyt wypłacany jest bezgotówkowo na podstawie faktur lub imiennych zewnętrznych dokumentów księgowych dotyczących kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.
5. Po zrealizowaniu przedsięwzięcia beneficjent składa w banku dokumenty potwierdzające osiągnięcie efektu rzeczowego:
  - 1) dokumenty potwierdzające końcowy odbiór przedsięwzięcia wraz z potwierdzeniem spełnienia przez przedsięwzięcie wymagań programu określonych w załączniku do programu „Wymagania techniczne” dla każdego zastosowanego rodzaju przedsięwzięcia, zgodnie ze wzorem zamieszczonym na stronie internetowej NFOŚiGW, aktualnym na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie;
  - 2) umowę regulującą kwestie związane z wprowadzeniem do sieci energii elektrycznej wytworzonej w instalacji lub dokument potwierdzający możliwość zawarcia umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej wydany przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej lub umowę kompleksową, do której zawarcia, na podstawie przepisów prawa, zobowiązany jest prosument oraz koncesję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (o ile są wymagane).
6. Dotacja udzielana jest przez bank dla beneficjenta ze środków, które udostępnił NFOŚiGW na wskazane przez siebie przedsięwzięcia, na podstawie wystąpienia banku potwierdzającego zrealizowanie przedsięwzięcia.
7. Efekty rzeczowe i ekologiczne, osiągnięte w związku z realizacją przedsięwzięć, są ewidencjonowane przez NFOŚiGW, na podstawie informacji przekazywanych przez banki.
8. NFOŚiGW może dokonać kontroli przedsięwzięć samodzielnie lub poprzez podmioty zewnętrzne.
9. NFOŚiGW przeprowadzi okresowe oceny efektów i uwarunkowań programu. Wyniki oceny mogą być podstawą do zmiany zapisów programu.

Część 3c) Prosument - linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii poprzez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej

4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach 2015 - 2018, przy czym:

1. zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 2016 r,
2. środki wydatkowane będą do 2018 r.

5. Terminy i sposób składania wniosków

1. Nabór wniosków dla WFOŚiGW prowadzony jest w trybie ciągłym.
2. Ogłoszenie o rozpoczęciu naboru zamieszczone będzie na stronie www.nfosigw.gov.pl.
3. Nabór wniosków dla beneficjentów końcowych prowadzony jest w trybie ciągłym przez WFOŚiGW. Ogłoszenie o rozpoczęciu naboru WFOŚiGW zamieszcza na swojej stronie internetowej.

6. Koszty kwalifikowane

1. Okres kwalifikowalności kosztów od 01.01.2015 r. do 31.12.2018 r., w którym to poniesione koszty mogą być uznane za kwalifikowane.
2. Koszty kwalifikowane - zgodnie z „Wytycznymi w zakresie kosztów kwalifikowanych”, z zastrzeżeniem, że:
  - 1) koszty kwalifikowane obejmują projekt instalacji, dokumentację niezbędną do uzyskania pozwoleń, koncesji, zakup, montaż oraz odbiór i uruchomienie instalacji objętych przedsięwzięciem, spełniających kryteria udziału w programie określone w załączniku do programu „Wymagania techniczne”;
  - 2) szczegółowy wykaz kosztów kwalifikowanych dla każdego rodzaju instalacji znajduje się w załączniku do programu „Wymagania techniczne”;
  - 3) wymaganym elementem instalacji są liczniki niezbędne do prawidłowego prezentowania danych o wielkości produkcji ciepła lub energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, o ile konieczność ich instalacji wynika z załącznika do programu „Wymagania techniczne”;
  - 4) maksymalna wysokość kosztów kwalifikowanych zakupu i montażu instalacji, o której mowa w ust.7.5 pkt. 1, na potrzeby jednego budynku mieszkalnego wynosi:
    - a) 100 tys. zł - z zastrzeżeniem pkt. b i c,
    - b) 300 tys. zł - w przypadku budynku mieszkalnego wielorodzinnego zarządzanego przez wspólnotę lub spółdzielnię mieszkaniową (z zastrzeżeniem pkt. c),
    - c) 500 tys. zł - w przypadku instalacji układu mikrokogeneracyjnego na biogaz;
  - 5) maksymalna wysokość kosztów kwalifikowanych zakupu i montażu instalacji, o której mowa w ust. 7.5 pkt 2, na potrzeby jednego budynku mieszkalnego wynosi:
    - a) 150 tys. zł - z zastrzeżeniem pkt. b i c,
    - b) 450 tys. zł - w przypadku budynku mieszkalnego wielorodzinnego zarządzanego przez wspólnotę lub spółdzielnię mieszkaniową (z zastrzeżeniem pkt. c),
    - c) 500 tys. zł - w przypadku instalacji, w skład której wchodzi układ mikrokogeneracyjny na biogaz;
  - 6) maksymalny jednostkowy koszt kwalifikowany dla każdego rodzaju instalacji wynosi:

Lp	Instalacja	Maksymalny jednostkowy koszt kwalifikowany instalacji
1	Źródła ciepła opalane biomasą	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kotły o załadunku ręcznym – 1 000 zł/kW; ➤ kotły o załadunku automatycznym – 1 600 zł/kW. <p>Jeżeli projekt instalacji przewiduje montaż zasobnika buforowego wody grzewczej – maksymalny koszt kwalifikowany instalacji powiększa się o 200 zł/kW.</p>
2	Pompy ciepła	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dla pomp ciepła typu powietrze/woda dla potrzeb c.o. i c.w.u.: 3 000 zł/kW, ➤ dla pomp ciepła typu powietrze/woda wyłącznie dla potrzeb c.w.u.: <ul style="list-style-type: none"> ✓ z zasobnikami c.w.u. zintegrowanymi lub osobnymi o pojemności czynnej od 150 do 250 litrów: 5 000 zł, ✓ z zasobnikami c.w.u. zintegrowanymi lub osobnymi o pojemności czynnej > 250 litrów: 8 000 zł. ➤ dla pozostałych pomp ciepła dla potrzeb c.o. i c.w.u.: 5 500 zł/kW.
3	Kolektory słoneczne	2 000 zł/kW (moc określona zgodnie z normą PN-EN 12975-1 lub równoważną, przy różnicy temperatury ($T_m - T_a$)=50 K i natężeniu promieniowania słonecznego $G=1000 \text{ W/m}^2$).
4	Systemy fotowoltaiczne	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dla instalacji o mocy do 5 kW: 7 000 zł/kWp, ➤ dla instalacji o mocy powyżej 5, do 40 kW: 6 000 zł/kWp. <p>Jeżeli projekt instalacji przewiduje montaż akumulatorów do magazynowania energii elektrycznej – maksymalny koszt kwalifikowany instalacji powiększa się o 5 000 zł/kWh pojemności akumulatora.</p>
5	Małe elektrownie wiatrowe	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dla instalacji o mocy do 10 kW: 11 000 zł/kW, ➤ dla instalacji o mocy powyżej 10, do 40 kW: 6 500 zł/kW. <p>Jeżeli projekt instalacji przewiduje montaż akumulatorów do magazynowania energii elektrycznej – maksymalny koszt kwalifikowany instalacji powiększa się o 5 000 zł/kWh pojemności akumulatora.</p>
6	Mikrokogeneracja	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dla instalacji na biogaz, o mocy poniżej 20 kWe: 40 000 zł/kWe, ➤ dla instalacji na biogaz, o mocy od 20 do 40 kWe: 30 000 zł/kWe, ➤ dla instalacji na biopłyny lub biomasę, o mocy poniżej 20 kWe: 9 000 zł/kWe, ➤ dla instalacji na biopłyny lub biomasę, o mocy od 20 do 40 kWe: 7 000 zł/kWe.

7) koszty przekraczające limity określone w pkt. 4 – 6 stanowią koszt niekwalifikowany.

7. Szczegółowe zasady udzielania dofinansowania

Poniższe szczegółowe zasady stosuje się łącznie z „Zasadami udzielania dofinansowania ze środków NFOŚiGW”.

7.1 Formy dofinansowania

- 1) Środki udostępnione WFOŚiGW z przeznaczeniem na udzielanie pożyczek;
- 2) środki udostępnione WFOŚiGW z przeznaczeniem na udzielanie dotacji.

7.2 Intensywność dofinansowania

- 1) dofinansowanie w formie pożyczki wraz z dotacją łącznie do 100% kosztów kwalifikowanych instalacji wchodzących w skład przedsięwzięcia, w tym w formie dotacji:
  - a) do 15% dofinansowania dla instalacji do produkcji ciepła, o których mowa w ust. 7.5 pkt 1 lit. a, b, c, a w okresie lat 2015 – 2016 do 20% dofinansowania,
  - b) do 30% dofinansowania dla instalacji do produkcji energii elektrycznej, o których mowa w ust. 7.5 pkt 1 lit. d, e, f, a w okresie lat 2015 – 2016 do 40% dofinansowania;
- 2) w przypadku instalacji, o których mowa w ust. 7.5 pkt 2, udział procentowy dofinansowania w formie dotacji ustalany jest jako średnia ważona udziałów procentowych określonych w pkt 1 lit. a)-b), odpowiednio do rodzaju instalacji, proporcjonalnie do ich mocy znamionowej.

7.3 Warunki dofinansowania

- 1) warunki udostępniania środków przez NFOŚiGW poszczególnym WFOŚiGW z przeznaczeniem na udzielanie pożyczek wraz z dotacją:
  - a) WFOŚiGW składa wniosek o udostępnienie środków na udzielanie pożyczek wraz z dotacją na łączną kwotę nie mniejszą niż 1 000 tys. zł;
  - b) udostępnienie środków WFOŚiGW nastąpi na podstawie umowy cywilno-prawnej zawartej z NFOŚiGW. Udostępnienie środków jest nieodpłatne i zwrotne w przypadku pożyczek a w przypadku dotacji nieodpłatne i bezzwrotne, z zastrzeżeniem postanowień wynikających z zawartej umowy;
  - c) środki będą przekazywane na wniosek WFOŚiGW, w terminach i na warunkach określonych w zawartej umowie;
  - d) WFOŚiGW zwraca udostępnione przez NFOŚiGW na pożyczki środki, na bieżąco, w miarę spłat kapitału i odsetek pożyczki dokonywanych przez beneficjentów końcowych. Szczegółowe warunki zwrotu zostaną określone w zawartej umowie;
  - e) zwrotowi do NFOŚiGW podlegają również niewykorzystane lub nieprawidłowo wykorzystane środki udostępnione WFOŚiGW oraz pożytki od środków udostępnionych WFOŚiGW;
  - f) udzielając pożyczki wraz z dotacją ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW, WFOŚiGW działa we własnym imieniu na rzecz NFOŚiGW;
  - g) zabezpieczenie prawidłowego wykorzystania i zwrotu udostępnionych przez NFOŚiGW środków przeznaczonych na udzielanie przez WFOŚiGW pożyczek oraz innych należności wynikających z zawartej umowy stanowi weksel własny WFOŚiGW „in blanco” z klauzulą „bez protestu” wraz z deklaracją wekslową, (nie podlegają zabezpieczeniu środki udostępnione na udzielanie dotacji);
  - h) pożyczki udzielane w ramach programu nie podlegają umorzeniu;
  - i) WFOŚiGW zapewnia zgodność pomocy publicznej z zasadami jej udzielania oraz realizuje inne obowiązki podmiotu udzielającego pomocy publicznej;
  - j) kontrolę prawidłowości realizacji przedsięwzięcia i wykorzystania środków z udzielonej pożyczki wraz z dotacją, przeprowadza WFOŚiGW.
- 2) warunki udzielania dofinansowania przez WFOŚiGW beneficjentom końcowym:
  - a) procedura naboru i wyboru wniosków o udzielenie dofinansowania odbywa się zgodnie z zawartą pomiędzy NFOŚiGW i WFOŚiGW umową udostępnienia środków;

- b) pożyczka wraz z dotacją na realizację przedsięwzięcia udzielana jest przez WFOŚiGW ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW;
- c) oprocentowanie stałe pożyczki 1% w skali roku;
- d) okres finansowania: pożyczka może być udzielona na okres nie dłuższy niż 15 lat. Okres finansowania jest liczony od daty pierwszej planowanej wypłaty transzy pożyczki do daty planowanej spłaty ostatniej raty kapitałowej;
- e) okres karencji: przy udzielaniu pożyczki może być stosowana karencja w spłacie rat kapitałowych liczona od daty wypłaty ostatniej transzy pożyczki, do daty spłaty pierwszej raty kapitałowej, lecz nie dłuższa niż 6 miesięcy od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia;
- f) pożyczka nie podlega umorzeniu;
- g) kwota pożyczki wraz z dotacją dla beneficjentów końcowych wskazanych w ust. 7.4 pkt. 4 - 5: od 200 tys. zł;
- h) dofinansowaniu nie podlegają instalacje zakończone przed dniem złożenia w WFOŚiGW wniosku o dofinansowanie;
- i) maksymalny okres realizacji przedsięwzięcia wynosi:
- 18 miesięcy od daty zawarcia z WFOŚiGW umowy o dofinansowanie dla beneficjentów końcowych wskazanych w ust.7.4 pkt.1 - 3,
  - 24 miesiące od daty zawarcia z WFOŚiGW umowy o dofinansowanie dla beneficjentów końcowych wskazanych w ust.7.4 pkt.4 - 5;
- j) warunkiem wypłaty środków pożyczki będzie przedłożenie w WFOŚiGW przez beneficjenta końcowego umowy z wybranym wykonawcą, zawierającej m.in.:
- zobowiązanie do montażu instalacji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i zaleceniami producenta,
  - potwierdzenie przez wykonawcę spełnienia wszystkich kryteriów programu priorytetowego,
  - określenie przez wykonawcę gwarantowanej wielkości rocznego uzysku energii z instalacji, który to parametr może służyć do weryfikacji działania instalacji poprzez porównanie ze wskazaniami liczników wyprodukowanej energii,
  - odpowiedzialność wykonawcy z tytułu rękojmi w okresie 3 lat od daty uruchomienia instalacji;
- k) wymagana jest gwarancja producentów głównych urządzeń na okres nie krótszy niż 5 lat od daty uruchomienia instalacji;
- l) dotacja wypłacana jest przez WFOŚiGW po potwierdzeniu zrealizowania przedsięwzięcia oraz osiągnięcia efektu ekologicznego, który zostanie uzyskany po osiągnięciu efektu rzeczowego.
- m) beneficjent końcowy zobowiązany jest do przekazywania danych o wielkości produkcji energii ze źródeł odnawialnych zgodnie z warunkami określonymi w umowie o dofinansowanie;
- n) beneficjent końcowy zobowiązany jest do ponoszenia należności publiczno-prawnych związanych z dofinansowaniem przedsięwzięcia, w szczególności uiszczania należnego podatku dochodowego;
- o) na jeden budynek mieszkalny może być udzielone jedno dofinansowanie w ramach programu;
- p) instalacje, o których mowa w ust.7.5 nie będą wykorzystywane przez beneficjenta końcowego, o którym mowa w ust. 7.4 pkt. 4 - 5 do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła na potrzeby własne ani na sprzedaż; w okresie trwałości, beneficjent udostępni te instalacje, wyłącznie na rzecz osób fizycznych posiadających prawo do dysponowania budynkiem mieszkalnym, wspólnot mieszkaniowych lub spółdzielni mieszkaniowych.

7.4 Beneficjenci

Beneficjentem programu są wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Beneficjentem końcowym programu są:

- 1) osoby fizyczne posiadające prawo do dysponowania budynkiem mieszkalnym;
- 2) wspólnoty mieszkaniowe;
- 3) spółdzielnie mieszkaniowe;
- 4) jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki lub ich stowarzyszenia;
- 5) spółki prawa handlowego, w których jednostki samorządu terytorialnego posiadają 100% udziałów albo akcji i które powołane są do realizacji zadań własnych j.s.t. wskazanych w ustawach.

Przez „dysponowanie” nieruchomością należy rozumieć:

- a) prawo własności (w tym współwłasność),
- b) użytkowanie wieczyste,
- c) spółdzielcze własnościowe prawo do domu jednorodzinnego.

7.5 Rodzaje przedsięwzięć

- 1) przedsięwzięcia polegające na zakupie i montażu małych instalacji lub mikroinstalacji następujących odnawialnych źródeł do produkcji energii elektrycznej lub ciepła:
  - a) źródła ciepła opalane biomasą - o zainstalowanej mocy cieplnej do 300 kWt,
  - b) pompy ciepła - o zainstalowanej mocy cieplnej do 300 kWt,
  - c) kolektory słoneczne - o zainstalowanej mocy cieplnej do 300 kWt,
  - d) systemy fotowoltaiczne - o zainstalowanej mocy elektrycznej do 40kWp,
  - e) małe elektrownie wiatrowe - o zainstalowanej mocy elektrycznej do 40kWe,
  - f) mikrokogeneracja - o zainstalowanej mocy elektrycznej do 40 kWe,służących na potrzeby istniejących lub będących w budowie budynków mieszkalnych;
- 2) przedsięwzięcia polegające na zakupie i montażu instalacji równolegle wykorzystującej więcej niż jedno odnawialne źródło energii elektrycznej lub ciepła, wymienione w pkt 1, przeznaczonej dla jednego budynku mieszkalnego, o ile jest to technicznie i ekonomicznie uzasadnione;
- 3) przez budynek mieszkalny (w tym wielorodzinny) należy rozumieć, istniejący lub będący w budowie, budynek wolnostojący albo samodzielny budynek bliźniacze albo szeregowy, przeznaczony i wykorzystywany na cele mieszkaniowe co najmniej w połowie powierzchni całkowitej;
- 4) w przypadku beneficjentów końcowych wskazanych w ust. 7.4 pkt. 4 - 5, odpowiedzialność za wybór osób fizycznych posiadających prawo do dysponowania budynkiem mieszkalnym, wspólnot mieszkaniowych lub spółdzielni mieszkaniowych ponoszą wyżej wymienieni beneficjenci końcowi. Wybór odbywać się będzie na podstawie obiektywnych, gwarantujących osiągnięcie efektu ekologicznego, zapewniających równe traktowanie kryteriów doboru. Za stworzenie kryteriów, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, odpowiedzialny jest beneficjent końcowy wskazany w ust. 7.4 pkt.4 - 5.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

KRYTERIA DOSTĘPU

Kryteria oceny wniosków o udostępnienie środków składanych przez WFOŚiGW.

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
1.	Wniosek jest złożony w terminie określonym w programie priorytetowym		
2.	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
3.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku		
4.	Wnioskodawca mieści się w katalogu Beneficjentów, określonym w programie priorytetowym		
5.	W roku złożenia Wniosku oraz w ciągu ostatnich 3 lat przed jego złożeniem NFOŚiGW nie wypowiedział Wnioskodawcy umowy z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy		
6.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań publicznoprawnych na rzecz NFOŚiGW, właściwych organów, czy też podmiotów		
7.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz NFOŚiGW		
8.	Cel i rodzaj przedsięwzięć jest zgodny z programem priorytetowym		
9.	Forma, intensywność i warunki wnioskowanego dofinansowania są zgodne ze szczegółowymi zasadami udzielania dofinansowania, zawartymi w programie priorytetowym		
10.	WFOŚiGW zadeklarował, że przy wyborze przedsięwzięć do dofinansowania uwzględni warunki określone w programie priorytetowym, w szczególności zapewni, że: <ul style="list-style-type: none"> • zostaną uwzględnione wskaźniki efektywności kosztowej rozumiane jako maksymalne jednostkowe koszty kwalifikowane dla instalacji określone w programie; • realizacja przedsięwzięcia nie będzie zakończona przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie; • okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania będą zgodne z programem priorytetowym.		

9. Postanowienia dodatkowe

1. NFOŚiGW udostępni WFOŚiGW, w terminach określonych w umowie zawartej z WFOŚiGW, środki na udzielenie przez WFOŚiGW pożyczek wraz z dotacją przeznaczone na finansowanie przedsięwzięć, o których mowa w ust.7.5.
2. Wnioski o dofinansowanie w formie pożyczki wraz z dotacją rozpatrywane są przez WFOŚiGW, w trybie ciągłym, według kolejności wpływu, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami poszczególnych WFOŚiGW oraz warunkami określonymi w zawartej z NFOŚiGW umowie.
3. Z wnioskiem o pożyczkę wraz z dotacją składane są:
  - 1) w przypadku beneficjentów końcowych wskazanych w ust. 7.4 pkt. 1 - 3:
    - a) projekt instalacji, o którym mowa w ust. 6.2, zawierający w szczególności:

- schemat przedmiotowej instalacji wraz z licznikiem energii (jeśli instalacja licznika wynika z wymagań określonych w załączniku do programu „Warunki techniczne”),
- opis instalacji wraz z parametrami technicznymi urządzeń (w tym: moc, sprawność, uzysk),
- kosztorys,
- potwierdzenie przez projektanta spełnienia wymagań programu określonych w załączniku do programu „Wymagania techniczne” dla każdego zastosowanego rodzaju przedsięwzięcia, zgodnie ze wzorem zamieszczonym na stronie internetowej NFOŚiGW, aktualnym na dzień złożenia wniosku,

sporządzony przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane do projektowania w odpowiedniej specjalności instalacyjnej lub certyfikat wystawiony przez Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego odpowiednio w zakresie danego rodzaju urządzeń;

- b) dokumenty potwierdzające zgodności projektowanych urządzeń z odpowiednimi normami technicznymi, o których mowa w pkt. II załącznika do programu „Warunki techniczne”;
  - c) dokumenty potwierdzające prawo dysponowania budynkiem mieszkalnym lub budynkiem mieszkalnym w budowie;
  - d) kopia prawomocnego pozwolenia na budowę lub kopia zgłoszenia zamiaru wykonywania budowy lub robót budowlanych z potwierdzonym wpływem przez właściwy organ lub oświadczenie, że do realizacji przedsięwzięcia nie jest wymagane zarówno pozwolenie na budowę, jak i zgłoszenie zamiaru wykonywania robót budowlanych;
  - e) dokumenty służące do oceny dopuszczalności pomocy publicznej – w przypadku, gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną;
  - f) oświadczenie, że wnioskodawca nie uzyskał i nie będzie się ubiegał o dofinansowanie całych lub części kosztów przedsięwzięcia, objętych finansowaniem w ramach programu priorytetowego, z innych środków publicznych;
  - g) inne dokumenty wymagane przez WFOŚiGW lub NFOŚiGW;
- 2) w przypadku beneficjentów końcowych wskazanych w ust.7.4 pkt. 4 - 5:
- a) zestawienie budynków, które zostały zgłoszone do uczestnictwa w programie;
  - b) oświadczenie o spełnieniu następujących wymagań programu:
    - zastosowane urządzenia będą fabrycznie nowe i będą posiadały gwarancję producentów głównych urządzeń na okres nie krótszy niż 5 lat od daty uruchomienia instalacji,
    - instalacje montowane będą w budynkach mieszkalnych osób fizycznych, wspólnot lub spółdzielni mieszkaniowych,
    - instalacje będą spełniać wymagania techniczne określone w programie,
    - beneficjent końcowy nie uzyskał i nie będzie się ubiegał o dofinansowanie całych lub części kosztów przedsięwzięcia, objętych finansowaniem w ramach programu priorytetowego, z innych środków publicznych;
  - c) inne dokumenty wymagane przez WFOŚiGW lub NFOŚiGW.
4. Po zrealizowaniu przedsięwzięcia beneficjent końcowy składa w WFOŚiGW dokumenty potwierdzające osiągnięcie efektu rzeczowego:
- 1) w przypadku beneficjentów końcowych wskazanych w ust.7.4 pkt. 1- 3:
    - a) dokumenty potwierdzające końcowy odbiór przedsięwzięcia wraz z potwierdzeniem spełnienia przez przedsięwzięcie wymagań programu określonych w załączniku do programu „Wymagania techniczne” dla każdego zastosowanego rodzaju przedsięwzięcia, zgodnie ze

wzorem zamieszczonym na stronie internetowej NFOŚiGW, a aktualnym na dzień złożenia wniosku;

- b) umowę regulującą kwestie związane z wprowadzeniem do sieci energii elektrycznej wytworzonej w instalacji lub dokument potwierdzający możliwość zawarcia umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej wydany przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej lub umowę kompleksową, do której zawarcia, na podstawie przepisów prawa, zobowiązany jest prosument oraz koncesję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (o ile są wymagane);
- 2) w przypadku beneficjentów końcowych wskazanych w ust.7.4 pkt. 4 - 5:
- a) dokumenty potwierdzające końcowy odbiór przedsięwzięcia wraz z potwierdzeniem spełnienia przez przedsięwzięcie wymagań programu określonych w załączniku do programu „Wymagania techniczne” dla każdego zastosowanego rodzaju przedsięwzięcia;
  - b) dokumenty potwierdzające oddanie do użytkowania przedsięwzięcia, zgodnie z procedurami ustawy Prawo budowlane (o ile wymagane);
  - c) oświadczenie o zastosowaniu przez beneficjenta ustawy Prawo zamówień publicznych przy dokonywaniu wyboru wykonawców przedsięwzięcia;
  - d) umowy pomiędzy użytkownikami instalacji, o których mowa w ust. 7.3 pkt. 2 p), a operatorem systemu dystrybucyjnego regulujące kwestie związane z wprowadzeniem do sieci energii elektrycznej wytworzonej w instalacji lub dokument potwierdzający możliwość zawarcia umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej wydany przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej lub umowę kompleksową, do której zawarcia, na podstawie przepisów prawa, zobowiązany jest prosument oraz koncesję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (o ile są wymagane).
5. Efekty rzeczowe i ekologiczne, osiągnięte w związku z realizacją przedsięwzięć, ewidencjonowane są na podstawie informacji przekazywanych przez WFOŚiGW.
6. NFOŚiGW przeprowadzi okresowe oceny efektów i uwarunkowań programu. Wyniki oceny mogą być podstawą do zmiany zapisów programu.

Wymagania techniczne.

Wymagania techniczne dla instalacji oraz dotyczące uprawnień do montażu instalacji dla programu priorytetowego „Wspieranie rozproszonych, odnawialnych źródeł energii. Część 3) Prosument - linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii”

I. Ogólne wymagania techniczne dla instalacji

- Projekt i montaż instalacji ma być wykonany przez osobę spełniającą wymagania wskazane w pkt III.
- Urządzenia wchodzące w skład instalacji muszą:
  - być fabrycznie nowe,
  - posiadać rękojmię wykonawcy instalacji na co najmniej 3 lata,
  - posiadać instrukcję obsługi i użytkowania w języku polskim.
- Moc cieplna instalacji ogrzewczej ma być dobrana w sposób zapewniający całkowite wykorzystanie ciepła wyprodukowanego w instalacji. Obliczenia prowadzące do określenia zapotrzebowania budynku na ciepło należy wykonać według normy PN-EN 12831 „Instalacje ogrzewcze w budynkach - Metoda obliczania projektowego obciążenia cieplnego” lub równoważnej. Zapotrzebowanie na ciepło nie może przekroczyć: w przypadku budynków nowych – 50 W/m², w przypadku budynków modernizowanych - 80 W/m² powierzchni ogrzewanej.
- Instalacja ogrzewcza ma być zrównoważona hydraulicznie.
- W przypadku instalacji służących wyłącznie na potrzeby przygotowania wody użytkowej (c.w.u), z dofinansowania wyklucza się podłączonych odbiorców ciepła ze scentralizowanej sieci ciepłowniczej.
- W skład instalacji do produkcji energii elektrycznej, o których mowa w ust. 7.5 pkt 1 lit. d), e), f), które nie będą podłączone do sieci elektroenergetycznej, muszą wchodzić urządzenia do magazynowania energii, dobrane odpowiednio do mocy instalacji.
- Inwertery (falowniki) stosowane w instalacjach muszą posiadać certyfikat zgodności z normą PN-EN 50438 „Wymagania dla instalacji mikrogeneracyjnych przeznaczonych do równoległego przyłączenia do publicznych sieci rozdzielczych niskiego napięcia” lub równoważną, wydany przez właściwą akredytowaną jednostkę certyfikującą oraz posiadać oznakowanie CE.
- Jeżeli projekt instalacji przewiduje montaż akumulatorów do magazynowania energii elektrycznej, to muszą one posiadać następujące cechy:
  - pojemność akumulatorów dobrana adekwatnie do znamionowej mocy instalacji, lecz nie mniejsza niż:
    - ✓ 1 kWh dla mocy do 3 kW włącznie,
    - ✓ 2 kWh dla mocy od 3 do 6 kW włącznie,
    - ✓ 3 kWh dla mocy od 6 kW do 10 kW włącznie,
    - ✓ 4 kWh dla mocy powyżej 10 kW,
  - możliwość łączenia baterii szeregowo i równolegle w moduły dające poziom 24V lub 48V,
  - co najmniej 2500 pełnych cykli ładowania i rozładowania do 80% SOC,
  - deklarowana przez producenta żywotność co najmniej 7 lat,
  - klasa szczelności IP67, w przypadku instalacji akumulatorowych umiejscowionych na zewnątrz budynku,
  - system zarządzania baterią posiadający co najmniej funkcje: monitoring napięcia każdego ogniwa, balansowanie ogniw, zabezpieczenie przed wysokim prądem, napięciem i zwarcie, monitorowanie temperatury ogniw i układu zabezpieczającego, możliwość awaryjnego odłączenia baterii, liczenie State of Charge,
  - interfejs: RS485 lub CAN lub Modbus,
  - możliwość odczytu stanu naładowania baterii, napięć i statusu ładowania.

- Dla źródeł energii elektrycznej obowiązkowym elementem instalacji jest licznik (samodzielny lub wbudowany w inwerter) umożliwiający:
  - gromadzenie i lokalną prezentację danych o ilości energii elektrycznej wytworzonej w instalacji oraz
  - podłączenie modułu komunikacyjnego do przesyłania danych.

II. Szczegółowe wymagania techniczne dla instalacji

1. Źródła ciepła opalane biomasą

- Znamionowa moc instalacji: do 300 kW.
- Technologia – kotły z automatycznym lub ręcznym zasilaniem w paliwo, dedykowane wyłącznie do spalania określonego rodzaju biomasy (ma to wynikać z dokumentacji kotła).
- Paliwo - biomasa pochodzenia leśnego i rolniczego, tj. różne formy drewna niepełnowartościowego, które nie spełnia wymagań jakościowych wymienionych w normach określających wymagania i badania dla drewna wielkowymiarowego liściastego, drewna wielkowymiarowego iglastego oraz drewna średniowymiarowego dla grup oznaczonych jako S1, S2, S3 oraz nie będąca materiałem drzewnym powstałym w wyniku celowego rozdrobnienia tego drewna, różne formy słomy, traw i roślin energetycznych, niepełnowartościowe ziarna zbóż;
- Dla instalacji oddanych do użytkowania przed 01/01/2016 wyklucza się dofinansowanie instalacji na obszarach miast powyżej 10 000 mieszkańców (wg ostatnich danych GUS) oraz na obszarach o statusie uzdrowiska.
- Kotły muszą posiadać certyfikat zgodności z normą PN-EN 303-5 „Kotły grzewcze. Część 5: Kotły grzewcze na paliwa stałe z ręcznym i automatycznym zasypem paliwa o mocy nominalnej do 500 kW - Terminologia, wymagania, badania i oznakowanie” lub równoważną, wydany przez właściwą akredytowaną jednostkę certyfikującą. Data potwierdzenia zgodności z wymaganą normą nie może być wcześniejsza niż 5 lat licząc od daty złożenia wniosku o dofinansowanie.
- Kotły muszą posiadać gwarancję producenta na co najmniej 5 lat od daty uruchomienia instalacji.
- Kotły muszą posiadać nominalną sprawność przemiany energetycznej (w odniesieniu do ciepła spalania) co najmniej 85% i spełniać wymagania:
  - klasy 4 lub 5 – dla instalacji oddanych do użytkowania przed 01/01/2016;
  - klasy 5 – dla instalacji oddanych do użytkowania po 01/01/2016;
 określone w normie PN-EN 303-5 lub równoważnej.
- W zakres kosztów kwalifikowanych mogą wchodzić wyłącznie roboty i zakupy związane z budową kompletnej instalacji, m.in.:
  - zakup, montaż i uruchomienie kompletnej instalacji dostosowanej do współpracy z instalacjami odbiorczymi w budynku,
  - zakup układów oczyszczania spalin (o ile są wymagane),
  - wykonanie układów podawania paliwa (dotyczy kotłów automatycznych),
  - magazynowanie paliwa (silosy, pomieszczenia przykotłowe),
  - zakup i montaż urządzeń do magazynowania ciepła (w tym zasobniki ciepła),
  - licznik ciepła,
  - koszt wykonania niezbędnych projektów technicznych, audytu zapotrzebowania na ciepło oraz dokumentacji do uzyskania pozwoleń administracyjnych (o ile są wymagane),
  - roboty budowlane w obrębie pomieszczenia źródła ciepła.

2. Pompy ciepła

- Znamionowa moc instalacji: do 300 kW (określona w punktach pracy A2W35 lub B0W35 lub W10W35 lub E4W35 według wymienionych poniżej odpowiednich norm).
- Instalacja centralnego ogrzewania współpracująca z pompą ciepła ma być niskotemperaturowa (maksymalna temperatura zasilania 55°C dla temperatury pomieszczenia 20°C).
- Tylko powietrze atmosferyczne, tj. powietrze zewnętrzne, może być źródłem energii dla powietrznych pomp ciepła.
- Pompy ciepła muszą posiadać następujące wartości współczynników efektywności COP:

- pompa ciepła typu powietrze/woda w punkcie pracy A2W35: COP≥3,1,
  - pompa ciepła typu solanka/woda w punkcie pracy B0W35: COP≥4,3,
  - pompa ciepła typu woda/woda w punkcie pracy W10W35: COP≥5,1,
  - pompa ciepła typu bezpośrednie odparowanie w gruncie/woda, w punkcie pracy E4W35: COP≥4,3,
  - pompa ciepła typu powietrze/woda przeznaczona wyłącznie do przygotowanie wody użytkowej (c.w.u.), w punkcie pracy A15/W10-55: COP≥2,9.
- Pompy ciepła muszą posiadać certyfikat lub raport z badań potwierdzający wartość współczynnika COP zmierzonego zgodnie z jedną z norm:
    - PN-EN 14511 „Klimatyzatory, ziębiarki cieczy i pompy ciepła ze sprężarkami o napędzie elektrycznym, do grzania i ziębienia” lub
    - PN-EN 12309 „Urządzenia klimatyzacyjne absorpcyjne i adsorpcyjne i/lub wyposażone w pompy ciepła, zasilane gazem, o obciążeniu cieplnym nieprzekraczającym 70 kW” lub
    - PN-EN 16147 „Pompy ciepła ze sprężarkami o napędzie elektrycznym - Badanie i wymagania dotyczące oznakowania zespołów do ogrzewania pomieszczeń i ciepłej wody użytkowej” lub
    - PN-EN 15879-1 „Badanie i charakterystyki pomp ciepła ze sprężarkami o napędzie elektrycznym, z gruntem jako dolnym źródłem ciepła, do ogrzewania i/lub chłodzenia pomieszczeń - Część 1: Pompy ciepła grunt-woda”
 lub norm równoważnych, wydany przez właściwą akredytowaną jednostkę certyfikującą lub właściwe akredytowane laboratorium badawcze. Za jeden z równoważnych systemów certyfikacji uznaje się certyfikat międzynarodowego znaku jakości EHPA Q. Data wystawienia certyfikatu lub raportu z badań nie może być wcześniejsza niż 5 lat licząc od daty złożenia wniosku o dofinansowanie.
  - W okresie przejściowym, dla wniosków o dofinansowanie składanych przed 01/01/2016, wartości współczynników efektywności COP mogą być deklarowane przez producentów.
  - Pompy ciepła muszą posiadać gwarancję producenta na co najmniej 5 lat od daty uruchomienia instalacji
  - Układ musi być tak zaprojektowany, aby sezonowy wskaźnik efektywności energetycznej SCOP, liczony zgodnie z normą PN-EN 14825 „Klimatyzatory, ziębiarki cieczy i pompy ciepła, ze sprężarkami o napędzie elektrycznym, do ogrzewania i chłodzenia” (dla pomp o napędzie elektrycznym) lub PN-EN 12309-2 „Urządzenia klimatyzacyjne absorpcyjne i adsorpcyjne i/lub wyposażone w pompy ciepła, zasilane gazem, o obciążeniu cieplnym nieprzekraczającym 70 kW - Część 2: Racjonalne zużycie energii” (dla pomp zasilanych gazem) lub norm równoważnych, wynosił:
    - dla pomp ciepła typu powietrze/woda dla potrzeb c.o. i c.w.u., zasilanych energią elektryczną: SCOP≥3,3;
    - dla pozostałych pomp ciepła dla potrzeb c.o. i c.w.u., zasilanych energią elektryczną: SCOP≥3,8;
    - dla pomp ciepła zasilanych ciepłem: SCOP≥1,25.
 Osiągnięcie wymaganej wartości SCOP musi być potwierdzone obliczeniami lub komputerowymi programami symulacyjnymi.
  - W okresie przejściowym, dla wniosków o dofinansowanie składanych przed 01/01/2016, sezonowy wskaźnik efektywności energetycznej SCOP może być liczony zgodnie z międzynarodowym standardem VDI4650, zmodyfikowanym dla polskich warunków klimatycznych lub standardem równoważnym.
  - Obowiązkowym elementem instalacji jest licznik energii elektrycznej pobieranej przez wszystkie urządzenia instalacji lub licznik gazu służącego do zasilania pompy.
  - W zakres kosztów kwalifikowanych mogą wchodzić wyłącznie roboty i zakupy związane z budową kompletnej instalacji, m.in.:
    - zakup, montaż i uruchomienie kompletnej instalacji dostosowanej do współpracy z instalacjami odbiorczymi w budynku,

- wykonanie dolnego źródła ciepła wraz z pracami odtworzeniowymi,
- modernizacja przyłącza energetycznego lub gazowego (o ile zachodzi taka konieczność),
- modernizacja instalacji c.o. i/lub c.w.u.
- zakup i montaż urządzeń do magazynowania ciepła (w tym zasobniki ciepła),
- liczniki ciepła i energii elektrycznej lub gazu,
- koszt wykonania niezbędnych projektów technicznych, audytu zapotrzebowania na ciepło oraz dokumentacji do uzyskania pozwoleń administracyjnych (o ile są wymagane),
- roboty budowlane w obrębie pomieszczenia źródła ciepła.

3. Kolektory słoneczne

- Znamionowa moc instalacji: do 300 kW.
- Parametry projektowanej instalacji (powierzchnia kolektorów, pojemność zbiornika) muszą być potwierdzone za pomocą obliczeń lub komputerowych programów symulacyjnych.
- Instalacja ma służyć do ogrzewania wody użytkowej albo do ogrzewania wody użytkowej i wspomagania zasilania w energię innych odbiorników ciepła (w tym wspomagania centralnego ogrzewania).
- Kolektory słoneczne muszą posiadać certyfikat zgodności z normą:
  - PN-EN 12975-1 „Słoneczne systemy grzewcze i ich elementy – kolektory słoneczne – Część 1: Wymagania ogólne” lub równoważną wraz ze sprawozdaniem z badań kolektorów przeprowadzonym zgodnie z normą PN-EN 12975-2 „Słoneczne systemy grzewcze i ich elementy - kolektory słoneczne -Część 2: Metody badań” lub PN-EN ISO 9806 „Energia słoneczna -Słoneczne kolektory grzewcze - Metody badań” lub równoważną lub
    - europejski znak jakości „Solar Keymark”,
 nadane przez właściwą akredytowaną jednostkę certyfikującą. Data potwierdzenia zgodności z wymaganą normą lub nadania znaku nie może być wcześniejsza niż 5 lat licząc od daty złożenia wniosku o dofinansowanie.
- Kolektory słoneczne muszą posiadać gwarancję producenta na co najmniej 5 lat od daty uruchomienia instalacji.
- Obowiązkowym elementem instalacji jest licznik ciepła montowany w obiegu kolektora słonecznego umożliwiający lokalną prezentację danych (np.: zintegrowany z zespołem sterującym pracą instalacji).
- W zakres kosztów kwalifikowanych mogą wchodzić wyłącznie roboty i zakupy związane z budową kompletnej instalacji, m.in.:
  - zakup, montaż i uruchomienie kompletnej instalacji dostosowanej do współpracy z instalacjami odbiorczymi w budynku,
  - zakup i montaż urządzeń do magazynowania ciepła (w tym zasobniki ciepła),
  - licznik ciepła,
  - koszt wykonania niezbędnych projektów technicznych, audytu zapotrzebowania na ciepło oraz dokumentacji do uzyskania pozwoleń administracyjnych (o ile są wymagane),
  - roboty budowlane konieczne do zamontowania instalacji na budynku mieszkalnym lub obok budynku.

4. Systemy fotowoltaiczne

- Znamionowa moc instalacji: do 40 kWp (pomiar w Standardowych Warunkach Pomiaru).
- Moduły fotowoltaiczne muszą posiadać jeden z certyfikatów zgodności z normą:
  - PN-EN 61215 „Moduły fotowoltaiczne (PV) z krzemu krystalicznego do zastosowań naziemnych - Kwalifikacja konstrukcji i aprobaty typu” lub
  - PN-EN 61646 „Cienkowarstwowe naziemne moduły fotowoltaiczne (PV) - Kwalifikacja konstrukcji i zatwierdzenie typu”,
 lub z normami równoważnymi, wydany przez właściwą akredytowaną jednostkę certyfikującą. Data potwierdzenia zgodności z wymaganą normą nie może być wcześniejsza niż 5 lat licząc od daty złożenia wniosku o dofinansowanie.

- Moduły fotowoltaiczne oraz inwertery muszą posiadać gwarancję producenta na co najmniej 5 lat od daty uruchomienia instalacji.
- System powinien posiadać odpowiednie zabezpieczenia przeciwprzepięciowe i odgromowe, o ile wynika to z projektu instalacji
- W zakres kosztów kwalifikowanych mogą wchodzić wyłącznie roboty i zakupy związane z budową kompletnej instalacji, m.in.:
  - zakup, montaż i uruchomienie kompletnej instalacji dostosowanej do współpracy z instalacjami odbiorczymi w budynku,
  - w przypadku instalacji przyłączonej do sieci – koszt materiałów i robót niezbędnych do przyłączenia do sieci elektroenergetycznej,
  - zakup, montaż i uruchomienie urządzeń do magazynowania energii elektrycznej lub ciepła,
  - liczniki energii elektrycznej,
  - urządzenia monitorujące parametry pracy systemu pracujące zgodnie z normą PN-EN 61724 „Monitorowanie własności systemu fotowoltaicznego - Wytyczne pomiaru, wymiany danych i analizy”,
  - koszt wykonania niezbędnych projektów technicznych, audytu zapotrzebowania na energię oraz dokumentacji do uzyskania pozwoleń administracyjnych (o ile są wymagane),
  - roboty budowlane konieczne do zamontowania instalacji na budynku mieszkalnym lub obok budynku (np. wzmocnienie więźby dachowej, modernizacja instalacji odgromowej, montaż urządzeń antyprzepięciowych).

5. Małe elektrownie wiatrowe

- Znamionowa moc instalacji: do 40 kWe.
- Turbozespoły wiatrowe muszą spełniać wymagania normy PN-EN 61400-2 „Turbozespoły wiatrowe - Część 2: Wymagania projektowe dotyczące małych turbozespołów wiatrowych” lub odpowiednio równoważnej oraz posiadać oznakowanie CE. Za jedno z równoważnych systemy certyfikacji uznaje się: Small Wind Certification Council (SWCC), Microgeneration Certification Scheme (MCS), Canadian Wind Turbine Codes and Standards, Regeling Groencertificaten Elektriciteitswet.
- Turbiny wiatrowe oraz inwertery muszą posiadać gwarancję producenta na co najmniej 5 lat od daty uruchomienia instalacji.
- W zakres kosztów kwalifikowanych mogą wchodzić wyłącznie roboty i zakupy związane z budową kompletnej instalacji, m.in.:
  - zakup, montaż i uruchomienie kompletnej instalacji dostosowanej do współpracy z instalacjami odbiorczymi w budynku,
  - w przypadku instalacji przyłączonej do sieci - koszt materiałów i robót niezbędnych do przyłączenia do sieci elektroenergetycznej,
  - zakup, montaż i uruchomienie urządzeń do magazynowania energii elektrycznej lub ciepła,
  - liczniki energii elektrycznej,
  - koszt wykonania niezbędnych projektów technicznych, audytu zapotrzebowania na energię oraz dokumentacji do uzyskania pozwoleń administracyjnych (o ile są wymagane),
  - koszt pomiaru wiatru w miejscu posadowienia turbiny (do 20% łącznych kosztów kwalifikowanych instalacji),
  - roboty budowlane konieczne do zamontowania instalacji na budynku mieszkalnym (np. wzmocnienie więźby dachowej) lub na maszcie wolnostojącym.

6. Mikrogeneracja

- Znamionowa moc instalacji: do 40kWe
- Rodzaj paliwa:
  - Biogaz do którego otrzymania podstawowe substraty pochodzą z własnych zasobów wnioskodawcy lub
  - biopłyny lub

- biomasa stanowiąca odpad z produkcji leśnej i biomasa pochodzenia rolniczego.
- Zastosowane silniki spalinowe tłokowe muszą spełniać wymagania normy PN-ISO 8528 „Zespoły prądotwórcze prądu przemiennego napędzane silnikiem spalinowym tłokowym” lub równoważnej.
- Zastosowane urządzenia muszą posiadać oznakowanie CE.
- Zespoły prądotwórcze oraz inwertery muszą posiadać gwarancję producenta na co najmniej 5 lat od daty uruchomienia instalacji.
- W zakres kosztów kwalifikowanych mogą wchodzić wyłącznie roboty i zakupy związane z budową kompletnej instalacji, m.in.:
  - zakup, montaż i uruchomienie kompletnej instalacji dostosowanej do współpracy z instalacjami odbiorczymi w budynku,
  - instalacja zasilania w paliwo (przyłącze, zbiorniki),
  - zakup i montaż układu technologicznego mikrobiogazowni (o ile powstały w urządzeniu gaz będzie służyć wytworzeniu energii elektrycznej i ciepła w kogeneracji)
  - w przypadku instalacji przyłączonej do sieci - koszt materiałów i robót niezbędnych do przyłączenia do sieci elektroenergetycznej,
  - zakup, montaż i uruchomienie urządzeń do magazynowania energii elektrycznej lub ciepła,
  - liczniki energii elektrycznej i ciepła,
  - koszt wykonania niezbędnych projektów technicznych, audytu zapotrzebowania na energię lub ciepło oraz dokumentacji do uzyskania pozwoleń administracyjnych (o ile są wymagane),
  - roboty budowlane w obrębie pomieszczenia źródła ciepła.

Uwaga:

1. Dopuszcza się zakup i montaż instalacji równolegle wykorzystującej więcej niż jedno odnawialne źródło energii elektrycznej lub ciepła przeznaczonej dla jednego budynku mieszkalnego, o ile jest to technicznie i ekonomicznie uzasadnione.
2. Powyższe wytyczne będą podlegały ciągłemu monitoringowi i okresowym przeglądom. Jeżeli konieczne będzie dostosowanie zapisów do aktualnej sytuacji rynkowej lub porządku prawnego, wytyczne zostaną zaktualizowane.

III. Wymagania dotyczące uprawnień do projektowania i montażu instalacji

1. Projekt małych oraz mikroinstalacji może być wykonany przez osobę spełniającą, co najmniej jedno z wymagań:
  - a) posiada uprawnienia budowlane do projektowania w odpowiedniej specjalności instalacyjnej, o których jest mowa w Rozdziale 2 Art. 14 ust. 1 pkt 4) ustawy z dnia 7 lipca 1994 Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. 2013 r. poz. 1409 z późn. zm.),
  - b) posiada ważny certyfikat wystawiony przez Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego odpowiednio w zakresie danego rodzaju urządzeń.
2. Montażu małych oraz mikroinstalacji może dokonać wykonawca spełniający, co najmniej jedno z wymagań (z zastrzeżeniem pkt. 3):
  - a) może sprawować samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, tj. ma uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi w odpowiedniej specjalności instalacyjnej: w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych lub w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych, o czym jest mowa w Rozdziale 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. 2013 r. poz. 1409 z późn. zm.);
  - b) jest przedstawicielem producenta głównego urządzenia wytwarzającego energię lub jego autoryzowanego dystrybutora;
  - c) posiada świadectwo kwalifikacyjne, uprawniające do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci na stanowisku dozoru lub eksploatacji, wydawane na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 r.

w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz. U. 2003 r. Nr 89, poz. 828 z późn. zm.) – w zakresie niezbędnym dla montowanej instalacji;

- d) posiada ważny certyfikat wystawiony przez Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego odpowiednio w zakresie instalowania danego rodzaju urządzeń.
3. Do montażu systemów fotowoltaicznych, źródeł ciepła opalanych biomasą, pomp ciepła i kolektorów słonecznych, dla wniosków o dofinansowanie składanych po 01/01/2016, wykonawca musi posiadać ważny certyfikat instalatora wystawiony przez Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego dla odpowiedniego rodzaju odnawialnego źródła energii.

Procedura wyboru banków.

Procedura wyboru banków w ramach realizacji programu priorytetowego „System – wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez partnerów zewnętrznych. Część 3) Prosument - linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii”

- 1) Wnioski banków o udostępnienie środków z przeznaczeniem na udzielenie kredytu bankowego łącznie z dotacją na formularzu określonym przez NFOŚiGW przyjmowane będą w terminie naboru, publikowanym na stronie internetowej NFOŚiGW.
- 2) Dopuszcza się składanie wniosków przez grupy banków (np.: konsorcja, zrzeszenia).
- 3) W przypadku, gdy suma wnioskowanych kwot przekroczy wysokość środków przeznaczonych na nabór, NFOŚiGW dokona podziału dostępnych środków proporcjonalnie w oparciu o udział kwotowy wniosków.
- 4) Umowy udostępnienia środków z przeznaczeniem na udzielenie kredytu bankowego łącznie z dotacją zawierane są z bankami, spełniającymi warunki określone w programie.
- 5) Wymagane jest wykorzystanie przyznanych środków na udzielenie kredytów bankowych wraz z dotacją nie później niż do 31 grudnia 2017 r. Kwota niewykorzystana zostanie pozostawiona do dyspozycji NFOŚiGW.
- 6) W przypadku nierozdysponowania środków przeznaczonych na nabór, NFOŚiGW może:
  - a) powtarzać procedurę naboru aż do całkowitego wyczerpania tych środków,
  - lub
  - b) na wniosek banku, z którym ma zawartą umowę, zwiększyć kwotę środków na kredyty wraz z dotacją, o nie więcej niż limit ostatnio przyznany, bez ogłaszania dodatkowego naboru wniosków, z zachowaniem wynagrodzenia banku przewidzianego brzmieniem programu, na podstawie którego została zawarta umowa udostępnienia środków. Podstawą do zwiększenia kwoty środków jest wykorzystanie przez bank (zawarcie umów z beneficjentami) co najmniej 80% ostatniej przyznanej kwoty środków na udzielanie kredytów wraz z dotacją.